

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand 64-66
Telefon: 20-61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

CLUJ, 1937. VI. ÉVFOLYAM
JULIUS 24.
167. SZÁM.
Szombat

A haladás

nagyobb dicsőségére most már nemcsak Spanyolországban dörognék az ágyuk. Kínában is. Alapjában véve valami kis jelentéktelen incidens is elég volt ahhoz, hogy végzetes ösi ellentéteket robbantson ki Kína és Japán között. Mert, hogy a pekingi össze-tűzések a peipingi, wangpingi és más egyéb kisebb afférok nem lehetnének komoly háborus okok, ahhoz vita sem fér. Tény azonban az, hogy Japán étvágya mohó, hogy imperialista célok fűtik, hogy az észak-kínai tartományokat szeretné elszakítani és Mandzsukuó mintájára még egy külön önálló államot faragni belőlük. Persze azzal a hátsó célzattal, hogy ebben az új államban is Japán befolyása lesz a döntő. Tokió merészességét azonban még sem egyedül kétségtelenül félelmetes katonai ereje, a háborus párt felülkerekedése és más diplomáciai okok élesztik. Hanem legfőképpen az a szerencsés „adottság”, hogy a világhatalmak első-sorban pedig Anglia a zavaros európai helyzetű, a szovjet pedig belső „tisztogatósi akciójával” van elfoglalva. Mert kínai viszonylatban főleg ez a két nagyhatalom érdekelt. Az Egyesült Államok szintén érintett fél volna, de a diplomatikus Roosevelt tulságosan is óvatos nyilatkozatot tett ebben a kérdésben. Kijelentette, hogy a japán-kínai háborút helyi jellegűnek tartja és egyelőre semmiféle formában nem kíván beleszólni. Csak megfigyelője lesz az eseményeknek. Szegény, tulnyomó részben civilizálatlan, magára maradt, felszerelés nélküli, erőtlén Kína, most ugyanugy áll, védtelenül kiszolgáltatva a nagyhatalmak játéknak és egy imperialista Japán étvágyának, mint annak idején Abesszinia.

Csak egyről feledkeznek meg ezek a bizonyos nagyhatalmak. Arról, hogy a kínai probléma nemcsak a sárgabőrűek nehéz problémája, de az egész világé is. Hiszen a felcsapó láng gyorsan terjed tovább. A háborus szikrák utja kiszámíthatatlan és az észak-kínai tűzvész könnyen átcsaphat más tájakra is. Okos, önvédelmi politika az volna, ha Kínát nem hagynák ott szabad zsákmány gyanánt Japánnak, hanem egyetemes erővel kényszerítik Tokiót arra, hogy kis, valóban csak helyi jellegű incidensekből, mondva csinált ürügyek alapján a farkas és bárány meséjének analógiájára ne csinálhasson háborút, ne halmozhasson fel égbekiáltó vádakat tulajdonképpen minden alap nélkül. A haladó, fejlődő kultúrájára és művelődésére büszke a technika vívmányaival kérkedő világ bizony ismét csak erősen szegyenkezhetik. Nem oltja, hanem szítja a tüzet, legalább is engedi felelőtlenül garázdálkodni a gyújtogatókat. És nem védi az erőtlenséket. A sokmillióst tömegei ellenére is gyöngö és erőtlén Kínát, hanem kényszerűségből, taktikázásból, vagy más egyéb okokból türi, hogy az erő újra, meg újra jogforrás lehessen az igazságtalanságok számára. Bizony ez a világ sok elismerést és dicséretet igazán nem érdemel. Kritikát, gáncsot, marasztaló ítéletet és a hiányzó lelkiismeret címén a történelem ítélőszéke

Sikeresen haladnak a Nanking és Tokió megbékéltetésére iránguló nagyfontosságú tárgyalások

Ujabb angol tervvel akarják ma megoldani a még mindig sok gondot okozó spanyol problémát - Izgalmas tárgyalások után kezdetét vette a japan-kínai csapafok visszavonulása Észak-Kínában - Moszkva támogatja Tokió szerint Csang-Kai-Sek marsallt - Általános békekonferencia összehívására kéri az angol békebizottság Chamberlain miniszterelnököt

Ismét erősen fellángoltak a harcok az ibériai félszigeten

(LONDON.) (Reuter.) A nemzetközi diplomáciát változatlanul két probléma foglalkoztatja és pedig a benemavatókózi és semlegességi elv megmen-tése és a Kína—Japán háboru kitérésének megakadályozása. A két fenyegető és könnyen általános kavardást elő-idézhető veszedelem elhárítására irán-nyuló diplomáciai munkát Anglia válalta magára és e fáradozásában a keleti konfliktust illetően Amerikában nagysúlyu segítőtársra talált. Londont, — amint a Morning Post diplomáciai levelezője írja — a keserű kényszer-vitte erre a lépésre, mert az ma már a legorthodoxabb politikus előtt is vi-lágos, hogy a Népszövetség, mint elin-tézésre hivatott szerv, egészen má-sodrendű szerepre sülyedt, olyanra, amelytől sem elhivatottságot, sem te-kintélyt várni nem lehet. Ezek után a Foreign Office számára nem is maradt más út, mint az iniciatíva megragadása az általános béke érdekében. Az Obser-ver változatlanul derűtlátón itéli meg a helyzetet. Az európai ellenfelek — mondja — most már tisztában vannak azzal, hogy Nagybritánia nem engedi kenyértörésre vinni a dolgot. A spa-nyol polgárháborúnak ugy kell befeje-zést nyernie, hogy a konfliktus lángjai ne csapjanak túl az ibériai félsziget harcra jogos határain és ezt a törekvés-t Anglia el is fogja tudni érni, mert meg-van hozzá a megfelelő ereje. A minden kis kérdésben konfliktus-okokat kere-sőknek végre tudomásul kell vegyék-ezt, mert az emberiség békéje fonto-sabb, mint azok a jelvények, amelye-kezt az ideológiai ellenlábások a mellük-re akasztottak. Ha eddig ezt nem vették tudomásul, most számolniuk kell ezzel a ténnyel, mert Eden félreérthetetlenül kifejtette, hogy nem ismer blokkokat és tömörüléseket, csak a kölcsönös bi-zalomhoz vezető becsületes semlegessé-get. A keleti helyzetről a legjobban in-formált Daily Telegraph tegnapi cikké-ben így ír: Fenyegető, de nem katasz-trófális. Nem lenne helyénvaló a válsá-got előidéző okokról írni, mert a tények

regisztrálásából is világosan kitűnik, hogy gazdasági kényszer idézte fel a veszedélyt. Japán a maga veszedelmes szaporulatával, szűkre szabott határai mellett feleslegének elhelyezésére tö-rekszik. Mandzsukuó e célra nem ele-gendő, tehát a tokiói külpolitika új te-rületeket keresett és úgy vélte, hogy ezeket Észak-Kína 5 tartományában találja meg. Ez a terület volt az utol-só évtizedben az a paradicsom, ahol a japán politika elgondolása szerint minden nehézségére orvosságot talál-hatott. Nem számolt azonban azzal, hogy a modernizálódó Kína Szunjat-szen óta már nem az a szabadrablásra berendezett terület, ahol gazdasági előnyöket biztosíthatott volna bárki is a kínai nép meghallgatása nélkül. Ma már a Konoye kormány mindezzel tisztában van, de azzal is, hogy újabb hódítási elgondolásait sem Anglia, sem pedig Amerika nem fogják tölle-nül tűrni. A nankingi és tokiói angol és USA nagykövetelek ezirányu felvilá-gosítása azonban nem hagyhatott két-séget ezirányban és ez elegendő is volt arra, hogy a tokiói háborus lázat normálisra csökkentse. Viszont Kína előtt is világos, hogy egy Kína-Japán gazdasági együttműködés a nemzeti önérzetre ébredt államban olyan lehe-tőségeket teremthet, amely mellett el-törpülnek a lényegtelen területi és ha-

tárviták. Ahhoz azonban, hogy mind-két fél felismerje az említettéket, a wangpingi, illetve liacsau fegyveres összetűzésnek kellett elkövetkeznie. Folytatása a konfliktusnak azonban aligha lesz, mert a legutóbbi jelenté-sek már meglehetősen lehiggadsárról szá-molnak be. A Konoye kormányzat, mely tulnyomóan polgári elemekből tevődik össze, szakított a területi hó-dításokat követelő katonai párt erő-szakos politikájával. Felismerte az el-szigeteltség veszedelmét és azt a le-hetőséget, amit a Szovjet beavatkozá-sa is jelentene. Csang-Kai-Sek vi-szont kinek legfőbb törekvése Kína gazdasági talpraállítása, szintén belát-ta, hogy Japán és Kína megegyezése a Távolkeleten állandó és stabil hely-zetet teremtené, mely alatt a refor-mok munkája keresztül vihető. Opti-mista a Times is, mely vezető cikké-ben bejelentette, hogy az angol és amerikai intervenció sikeresen halad a maga útján és így remélhető, hogy az észak-kínai hatóságok és a Kvan-tung sereg vezetői között létrejött fegyverszüneti megállapodásokat Nan-king és Tokió is magáévá téve, befe-jezettnek tekintik a fegyveres kon-fliktust és megkezdik a mindkét rész szempontjából nagyjelentőségű gazda-sági tárgyalásokat.

Anglia újabb tervet dolgozott ki a spanyol probléma megoldására

(LONDON.) (Reuter.) A benemavatókózi konferencia technikai albizott-sága ma ül össze, hogy a spanyol ki-kötők ellenőrzésének hatásos módoza-tait leszőgezze. Ezén az ülésen előre-láthatólag nem lesznek elnapolást elő-idéző viták, mert lényegében már is adva vannak az eljárások az angol kompromisszumos javaslatban, mely-nek e részét a 27 résztvevő tagállam elfogadta. A sorrend tekintetében meg nyilvánult nehézségek elkerülésének

lehetőségeit kétféleképpen gondolják megoldani. Az egyik vélemény az, hogy a brit kormány két albizottság kiküldését fogja javasolni, melyek egymástól függetlenül, de egyazon idő-ben tárgyalják le az önkéntesek vissza-hívásának módozatát és a Franco-féle hadviselőjog elismerését. Ezzel szem-ben a Foreign Office beavatottjai azt állítják, hogy Eden egy teljesen új ja-vaslatot dolgozott ki, melyet azonban nem szándékozik előbb közölni, ha-nem csak az összehívott gyűlés alatt, hogy az előzetes polémiákat elkerülje. A valószínűség (Reuter szerint) emel-lett szól, amit az látszik igazolni, hogy a brit külügyminiszter ugyszólván

elő hurcolást, a vádlottak padjára való ültetést nagyon is megérdemli. A fele-lősség minél többszöri fejére olvasását.

Azt a megbélyegzést, hogy nem él az ember-joggal, hanem csak — visszaél-ve.

mindennap tárgyalt Maisky, Grandi, Corbin és Ribbentrop által anélkül azon ban, hogy a tudomására hozott véleményekre vonatkozólag a maga részéről megjegyzést tett volna. Az ülés összehívására vonatkozólag még nem alakult ki határozott időbeli vélemény. A Manchester Guardian szerint azonban még e hó 30-ika előtt megtörténik. 30-án ugyanis Chamberlain miniszterelnök bejelentése szerint az angol alsóház október 21-ig nyári szabadságra megy. Ezalatt az idő alatt pedig a kormány nem akar olyan nagyfontosságú kérdést nyitni, mint a spanyol probléma, melynek állásáról a külügy az alsóházat minden fázisában pontosan értesítette. E hó 30-áig a hadfelszerelési költségvetés vitája is lezajlik és nem kétes, hogy azt a parlament az ellenzék minden kísérlete ellenére is teljes egészében megszavazza. Erre annál is inkább meg van a remény, mert a Labour Partyban is megoszlok a vélemények és a vezetőségnek éppen elég gondot ad az, hogy a pártszakadást megakadályozza.

Megkezdődött a mindkét részről visszavonulás Észak-Kínában

(SANGHAI.) (Reuter.) Tegnap délután megkezdődött az egymással eddig farkas-szemet néző kínai és japán hadtestek visszavonulása a négy nap előtti, pekingi fegyverszüneti tárgyalások alkalmával megkötött megállapodás értelmében. Amint a Domei iroda közli, ez a visszavonulás egyik részről sem ment nehézségek nélkül, mert a legénység és az altisztikar hangulata rendkívül harcias, de a csapatok végül is engedelmessé váltak tisztjeik parancsának. A kölcsönös visszavonulást izgalmas tárgyalások előzték meg, melyben a nankingi és tokiói angol és amerikai nagykövetségek játszották a legfőbb szerepet, a végén azonban mégis sikerült úgy a japán hadvezetőségnek, mint a Kuomintangot rávenni erre a megoldásra. Pekingi jelentés közli, hogy a 37-ik kínai hadosztály kivonult Wangpingből és kiürítette Pekington is, ahol Csao-tang tábornok vette át a katonaság helyét elfoglaló csendőrség feletti parancsnokságot. Rendetlenségek megkezdődtek a homokzsák torlaszok lebontását, úgy hogy a város estére visszanyerte teljesen megszokott képét. Egyedül még csak a Marco Polo hid környéke vitás, de remélhető, hogy ez a kérdés is elintézésre nyer. Tienstinből jelzik, hogy a japánok letartóztatták Kai-Su-Teng kínai tábornokot, kit azzal gyanúsítanak, hogy merényletet tervezett a japán konzulátus ellen és ezzel az amugy is feszült hangulatot akarta a végsgőki kiélezni. Abból, hogy a nankingi kormány ez ellen nem tiltakozott, arra lehet következtetni, hogy a terv közismertté vált és Csang-Kai-Sek körkörös zete nem akarja vállalni a bűnrészes-séget. Végül Tokióból közlik, hogy a japán hadvezetőség a konfliktus teljes elintézéséig nem gondol a kivételes állapot megszüntetésére és hogy az amerikai kormány a pekingi követtség székhelyét Nankingba helyezte át.

Letartóztattak egy kínai tábornokot

(TOKIO.) Reuter jelentése szerint a kínai csapatok teljesen visszavonultak Lukuciu és Lapocan környékén. Japán álláspont szerint ez könnyít a helyzeten. Csang-Kai-Sek tábornokot az egyik kínai hadsereg parancsnokát a japán katonai hatóságok letartóztatták, mert azzal gyanúsítják, hogy résztvevett egy gyilkosság előkészítésében, amelynek áldozata Kawagos japán nagykövet lett volna.

A varsói Pat ügynökség jelentése szerint az ottani japán ügyvivő kijelentette az Epres Poranny munkatársának, hogy Csang-Kai-Sek marsallt Moszkva támogatja. A bolsevikiek mindenáron háborút szeretnének előidézni, hogy győngítsék japánt.

A belga király Párisban

(BRÜSSZEL.) Lipót belga király szombaton hivatalos látogatásra Párisba megy, ahol találkozni fog Lebrun köztársasági elnökkel és meglátogatja a nemzetközi mintavásárt.

Palesztina felosztásának kérdése

(LONDON.) Az a határozat, amelyet az alsóház éjszakai ülésén elfogadtak, felhatalmazza a kormányt, hogy Palesztina felosztásának kérdésében végleges tervet készítsen és terjesszen a törvényhozás elé azon irányelvek alapján, amelyeket a fehér könyvben lefektetett. Csak ezután kerül a terv a Népszövetség elé.

Egyhült a jugoszláv belpolitikai feszültség

(BELGRÁD.) (Reuter.) A szkuptszina tegnapi ülésén tovább folytatták a konkordátum becikkelyezésének javaslati vitáját. Az ülés néhány hevesebb ellenzéki felszólalástól eltekintve, sima lefolyású volt és így a jugoszláv belpolitikai válság elsímitottnak tekinthető. Általában biztosra veszik, hogy a mai ülés a becikkelyezést nagy szótöbbséggel fogja megszavazni. A

pár nap előtti véres incidensekre vonatkozólag Korosec belügyminiszter nyilatkozatot olvasott fel, melyben a felelősséget a kormányról elhárítva, kijelentette, hogy a zavargást a körmenetben résztvevő kommunista agitátorok idézték elő.

A montreauxi kommunista párt-vezetőségi ülés határozatai

(MONTREAU.) (Reuter.) A két nap óta tartó francia kommunista pártvezetői kongresszus befejezést nyert. A határozatokat Duclos képviselő foglalta össze és olvasta fel. Eszerint a pártvezetőség tovább is támogatja a Chautemps kormányt, bár aggodalommal szemléli Bonnet pénzügyminiszter politikáját. Tiltakozik Franco hadviselő jogának elismerése ellen és követeli a valenciai kormány fegyvervásárló és önkénteseket toborzó jogának visszaadását.

Az angol békebizottság memoranduma

(LONDON.) (Reuter.) Az angliai ugynevezett béke-bizottság, mely a legnagyobb papi és közéleti méltóságokból tevődik össze, memorandummal fordult Chamberlain miniszterelnökhöz, felkérve őt, hogy a brit kormány tegyen kezdeményező lépéseket egy általános békekonferencia összehívására és a tartós béke megalapozására. Az angol sajtó, mely a felkérést szó szerint közli, rendkívül melegen üdvözi a tervet.

Kínai követé neveztek ki Jan Sebat

(PRÁGA.) (Reuter.) Jan Seba volt bukaresti csehszlovák követet Hodzsa miniszterelnök előterjesztésére a köztársaság kínai követévé neveztek ki. Seba volt az, aki „Oroszország és a kisanant” című könyvével Romániában és Lengyelországban oly kinos feltűnést keltett, hogy el kellett hagynia bukaresti követi állását.

Az amerikai szenátus jogügyi bizottsága Roosevelten ellen

(WASHINGTON.) (Reuter.) Az amerikai szenátus jogügyi bizottsága úgy döntött, hogy nem terjeszti elő Roosevelt elnök alsóbírói reformjavasla-

tát. A döntés Amerika-szerte igen nagy feltűnést keltett.

Heves harcok a spanyol frontokon

(HENDAYE.) (Reuter.) A Havas iroda közlése szerint a terueli szakaszon tegnap rendkívül elkeseredett küzdelem után a nemzetiek elfoglaltak két már előzőleg birtokolt helységet és tekintélyes hadizsákmányra tettek szert. Ujra megindult a Santander ellen napok óta szünetelt jobboldali offenzíva is, melynek erőteljes folytatására tekintélyes csapatösszevonások történtek.

Orosz repülőtisztek Franco fogságában

(SALAMANCA.) (Reuter.) A Madrid felett lezajlott légi harcok során a nemzetiek leszállásra és megadásra kényszerítettek 7 köztársasági gépet, melynek pilótái és megfigyelői oroszok voltak. A foglyok előadták, hogy 6 hónapi leváltás kilátásba helyezésével az orosz katonai parancsnokság rendelkezétre jötték Leningrad—Le Havre—Páris—Valenciát át a madridi frontra, de tekintettel a vörös hadseregbeli „tisztogatási” akcióra, nem akarnak visszatérni Oroszországba.

II. Károly király ma az angol királynak lesz a vendége

(BUCURESTI.) Londoni híradás szerint II. Károly király tegnap Chamberlain miniszterelnök látogatása után Eden külügyminiszter látogatását fogadta, majd később tiszteletét tette Mary anyakirálynénál. Ma este Öfelsége VI. György angol királynak lesz meghitt jellegű estebédre vendége.

Mária anyakirályné névnapját tegnap nemcsak az országban, hanem külföldön, a követéseken és román kolóniákban, többek között Szófiában, Belgrádban és másutt szintén szép külsőségek között ülték meg. A királyné állapota egyébként állandóan javul, s tegnap már sétakocsizást is végzett.

A román csarnok sikere Párisban

(BUCURESTI.) A párisi világkiállítá-

tás román csarnokának nagy sikere van. Chautemps miniszterelnök, Delbos külügyminiszter, Lebrun államfő és mások a legteljesebb elismeréssel nyilatkoztak a csarnok felépítéséről és berendezéséről. Tegnap avatták fel egyébként a román pavillon közlekedési osztályát, ahol a CFR kilátása mutatja be az utóbbi évek nagyarányú közlekedési fejlődését képekben, rajzokban, közleményekben és modellekben. Ugyancsak most avatták fel a román sajtókiállítást is ünnepélyes keretek között. Itt a sajtótermékek kerülnek bemutatásra, nagyszámú Franciaországra és a kisananttra vonatkozó anyaggal.

Minisztertanács

(BUCURESTI.) Tegnap este a kormány

minisztertanácsot tartott, amelyen folyó ügyeket intéztek. Sassu ideiglenes földművelésügyi miniszter a tengeri termék kilátásairól és értékesítési lehetőségeiről számolt be.

Bécs felett is megjelent az ujonnan felfedezett üstökös

(BÉCS.) A nemrégiben Bonnbán Finsler német csillagász által felfedezett és Finsler 1937 névvel megjelölt üstökös most látták első ízben az osztrák főváros felett is. A bécsi csillagvizsgáló intézet már több éjszaka megfigyelte az üstökös utját. Az új üstökös csak éjjel után látható. Ekkor azonban állítólag olyan erősfényű, hogy szabad szemmel is kivehető.

— Jegykedvezmény a nagyszebeni mintavásárra. A CFR vezérigazgatósága a nagyszebeni mintavásárra utazóknak július 20 és augusztus 10 között 25 százalékos jegykedvezményt engedélyezett.

— Pályadíj gunynévre. Londonból jelentik: L. R. Tairose, ismert bombay politikai 25 rupia pályadíjat tűzött ki annak megjutalmazására, aki a legmeggyalazóbb gunynevet találja ki Jamna Das Mehda, az autonóm Bombay tartomány első pénzügyminiszterének megbélyegzésére. A minisztart a kongresszusi párt közmegvetésnek akarja átadni, mert a nacionalista többség akarata ellenére vállalt tárcát.

— A valuták és devizák hivatalos és magánforgalmi árfolyama. A külföldi valuták magánforgalmi árai jelenleg a következők: a francia frank 6.90—7 lej, svájci frank 40.50—41.50, belgas 29—31, dollár 177—18, olasz lira 8.30—8.50, angol font 885—895, holland forint 96—98, német márka 43—44, csehszlovák 6.25—6.35, osztrák schilling 36—37, dinár 3.70—3.80, lengyel zloty 32—33, drachma 1.50—1.60, török lira 120—125, magyar pengő 39—40, leva 1.70—1.80 lej. Ezek az árfolyamok magánforgalmiak és tájékoztató jellegűek. A külföldi devizák két csoportba oszthatók, aszerint, hogy a Nemzeti Bank felszámítja-e az árfolyamhoz a 38 százalékos felárat, vagy sem. A 38 százalékos felárat felszámítják az alábbi devizák következő árfolyamaihoz: belgas 23—46 lej, dán korona 31.05 lej, török font 107.80 lej, angol font 696.90 lej, olasz lira 7.17 lej, dollár 141.45 lej, francia frank 5.31 lej, csehszlovák 4.90 lej, svéd korona 35.38 lej, lengyel zloty 26.56 lej, svájci fr. 31.81 lej. Nem számít a Nemzeti Bank 38 százalékos felárat az alábbi felsorolt valuták következő árfolyamaihoz: drachma 1.15 lej, dinár 3.05 lej, magyar pengő 28.50 lej, leva 1.22 lej, osztrák schilling 28.50 lej.

— Mi okozta a Hindenburg léghajó pusztulását? Washingtonból jelentik: A kereskedelmi minisztérium hivatalos közleményt adott ki, amelyben rámutat arra, hogy a Hindenburg léghajó pusztulását nem merénylet okozta. A szerencsétlenség oka az volt, hogy a hidrogénnal megtöltött ballonokban állandó légáramlat volt s a kívülről beszívó gáz, amely részben gyúlékony anyagokat is tartalmazott, azután meggyulladt az állandó elektromos surlódás következtében. A tragikus véletlenek összecsúszódása okozta tehát a katasztrófát.

— Három kisgyermek megrázó tragédiája. Belgrádból jelentik: Raguzai jelentés szerint az eucharisztikus nagygyűlést bezáró körmenet alkalmával tragikus szerencsétlenség történt. Három kisgyermek, hogy jobban lássa a körmenetet, felkapaszkodott egy magas sziklára. Az egyik gyermek a sziklán megcsuszott és magával ragadta a másikat két társát is. Mindhárom gyermek 50 méteres mélységbe zuhant és halálra zúzódt. A gyermekek holttesteit csak a késő esti órákban találták meg. A három kisfiú még a halálban is fogta egymás kezét.

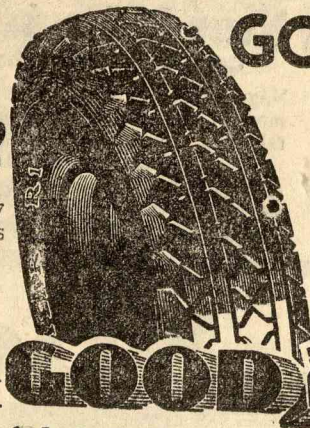
Ruhájának

eredeti színét visszavár-
zolja, gyümölcs, festék
és zsírfoltokat a legna-
gyobb szakértelemmel
távolít el a

CZINK

vegytisztító és festőgyár

Hogyan látja egy jobboldali fiatal román szociológus a munkáskérdést?

GOOD YEAR

dominál!

A legelterjedtebb autógummit Good-year hozza piacra. Ez a tény senkit sem lep meg.

GOOD YEAR

MARSAPA S. A. R.

STRADA NICOLAE BALCESCU No. 14.
BUCUREȘTI • TELEFON 3-53-90.

**IME AZ UJ
R-1 autógummi
előnyei:**

- Széles futófelület.
- Csúszás ellen védő gummitömbök.
- Rendkívül vastag kőzepső szallag.
- Speciálisan van megerősítve.
- Rendkívül szép a külseje és a szilárdságot jelképezi.

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A napokban rendkívül érdekes vasgárdista röpirat hagyta el a sajtót. A „Legionárius mozgalom és a munkáskérdés” címet viseli a füzet, szerzője pedig Traian Herseni fiatal egyetemi tanár, az ismert szociológus, aki mint Gusti professzor munkatársa, évekként ezelőtt megindította a román falumunkát. Tudott dolog, hogy a vasgárda ezideig kifejezetten csak szervezéssel és propagandával foglalkozott, de néhány utasításon kívül még nem sikerült belepillantani tulajdonképen politikai gondolatvilágukba. A közvélemény pedig érdeklődéssel várta, hogy

milyen magatartást tanusítanak a különböző kérdésekben? Felmerült többek között még az a kérdés is, hogy mi történne, ha egy szép napon kormányra jutnának? Vajon milyen program alapján vennék át a hatalmat? Ezekre a kérdésekre válaszol Tr. Herseni, az említett röpiratában.

— A vasgárda az a szervezet, — írja — melybe

aki belép, mindent ad, de semmit sem kér. A legionarizmust a hit és az áldozat s az önfeláldozás jellemzi.

A szerző részletesen foglalkozik a munkáskérdéssel. Szerinte

tévedés azt hinni, hogy a vasgárda ellensége a szervezett munkástársadalomnak. Csak a kommunizmus ellen küzdenek.

Azt a munkásosztályt, amely teljesen azonosítja magát a román állameszmével s a történelmi materializmus helyett a nemzeti összefogást és alkotást helyezi előtérbe, minden vonalon támogatni fogják. Munkásprogramjuk a következők hat pontból áll:

1. Egy szervezett államban senki sem halhat éhen. Különösen, ha az embereket a munkavágy hajtja. A munkások egyetlen jövedelmi forrását kezük munkája jelenti.

A nemzeti közösség tehát csak úgy jöhet segítségükre, hogy az állam gazdasági életében méltó elhelyezkedést biztosít számukra.

2. Az igazságon alapuló államszervezetben,

a munkást a kifejtett tevékenység arányában kell fizetni. Munkáját úgy a minőség, valamint a mennyiség szempontjából fel kell mérni és anyagilag ezen az alapon elbírálni. Levonásokat csak adó formájában eszközölhet az állam és a vállalat vezetősége. Ez azonban

egyed jelent a tulajdonjogban való részvétellel, vagyis a munkás bizonyos mértékig tulajdonosa is kell legyen a számára kenyeret biztosító gyárnak.

A munkáskiaknázásnak véget kell vetni.

3. A munkásokat nem elég jól fizetni, hanem gondoskodni kell arról, hogy munkájuk ne veszélyeztesse egészségüket.

4. Gondoskodni kell a munkáskultúráról is, különösen súlyt kell helyezni

vallásérkölcsei nevelésükre és arra, hogy az irodalmi, valamint a tudományos élet fejlődésével lépést tartsanak.

5. A munkásönérzet ésb ecsület elengedhetetlen feltételei az öntudatos munkástársadalomnak.

A munkást nem szabad és nem lehet lenézni. Meg kell becsülni értékes munkájáért.

6. Az államnak gondoskodni kell a munkáscsaládokról, a gyermekek neveltetéséről és általában szociális helyzetükről.

A hat pont közül kétségtelen, hogy a legérdekesebb a tőke kisajátítására vonatkozó rész.

Vagyis, a vasgárda elképzelése szerint a munkás egyben a munkaadó vállalat tulajdonosa is. Itt

bizonyos rokonvonásokat fedezünk fel a szovjet-rendszerrel és elképzelésekkel.

Herseni szerint

Románia egyetlen politikai mozgalmá sem állott olyan közel a munkáshoz, mint éppen a vasgárda.

Diplomás, fő és középiskolákat végzett fiatalok évek óta a legnehezebb fizikai munkát végzik.

A munkatáboroknak éppen ez volt a céljuk, hogy az ifjúságot megtanítsák a munka becsülésére.

Hozzájárult a minisztertanács a negyvenmillió városi kölcsön betáblázásához

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A negyvenmillió városi kölcsön felvétele elé — mint jelentettük — akadályok tornyosultak. A kölcsönt nyújtó Postatakarékpénztár igazgatósága előbbi elhatározását megváltoztatva, a kölcsön betáblázását kérte a városi ingatlanokra. A város vezetősége kész volt eleget tenni a postaigazgatóság kérésének, csak hogy erre minisztertanács felhatalmazásra

volt szükség. Ennek kieszközlése végett a napokban dr. Buzea alpolgármester Bukarestben járt és

sikerült megszereznie a városi ingatlanok betáblázására szükséges minisztertanács döntést. Ennek alapján a kölcsön felvétele elől elhárult minden akadály

és a város vezetősége hozzálát a beruházási programjának kiviteléhez.

Ujabb felfedező utat tervez az Ázsia kutató Stein Aurél

(LONDON.) Sir Aurel Stein, a magyar származású 74 éves híres kutató, amint a „Daily Express” írja, újabb hosszú felfedező utra indul Ázsiába. Ismét olyan területen fog járni, amelyet nagyon kevés fehér ember látott és a sivatagban fogja keresni az ősrégi civilizáció nyomait, amelyeknek tanulmányozásával töltötte életét. Az ősz, de még mindig acélerős testalkatú tudós bejárta a „világ tetejét”, a Pamir fensíkot, ismételtelen eltűnt 2—3 évre az indiai északnyugati határszél hegyláncai között és Perzsiában a Makran sivatagban s végigment azon az uton, amelyen valaha Nagy Sándor járt, a régi India és Kína történetében számos titkát fedezte fel, de

egyedlen fehér ember sem kísérté utjában, sohasem. Nemrég tért vissza negyedik perzsi expedíciójá-

ról, amelynek során 14 hónapig utazott a kopár dombvidéken. Gyalog és lóháton 3200 kilométert tett meg. Napi 30 kilométert egyáltalán nem is tekintett különösebb teljesítménynek.

Megtalálta az Indiába vezető régi utat, amelyet Nagy Sándor követett, amikor Dél-Perzsán vonult át. Perzsia-Turkisztán magas völgyei között pedig furcsa sziklaszentélyt fedezett fel, melynek görög feliratából megállapította, hogy ez volt a Herakles emlékének szent hely, amelyet Tacitus a régi római expedíciókról írott történetében említ. Sir Aurel Stein most készíti jelentését erről az utjáról és ha befejezte, ismét utnak indul.

Arra a figyelemztetésre, hogy 74 éves korában már elérkezett az idő, hogy abbahagyja nehéz munkáját, csak ennyit felelt, hogy „még nagyon sok a tennivalóm.”

— Gyorsított felvétel a felhőképződésről. Little D. M. washingtoni meteorológus a felhők keletkezését, továbbá a felhőkben végbemenő mozgásokat és átalakulásokat nagyon szemléltetően mutatta be gyorsított mozgófényképen. Rendkívül impozáns látványt nyújtott a kavargó, háborgó felhők tömege. A felhőkről minden negyedik másodpercben készítették egy-egy felvételt. Egy-egy sorozat 150—200 felvételtől, vagyis filmkockából áll. Ezeket a filmeket aztán meglehetősen gyorsasággal pergették s így jól volt megfigyelhető a felhőalakulás és mozgás.

V É G R E egy igazi mulatság!

— mondják azok, akik július 24-én, szombaton az Ujságlírónap gyermekdelutánjára és estli kirándulásra készülnek.

Pontosan az alábbi pontok ismerete nélkülözhetetlen az Ujságlírónap résztvevőinek

1. Színhely: Református kollégium kertje és nagyudvara (kedvezőtlen idő esetén a belső helyiségek). Idő: Julius 24-én, szombaton. Bejárat: Templom melletti főkapu. Pénztár ugyanott.

2. Gyermekdelután kezdete 3 órakor, vége 6 órakor.

3. Belépőjegy delután: gyermekeknek 10 plusz 4 lej, kisézőknek 10 plusz 4 lej. Nevezési díj a roller és babakocsi szépségversenyre 5 lej.

4. Delután ez lesz: Marcella néni gyermek-színpadja, Ervin bácsi mókái, Dékányi bácsi bábszínháza, roller-verseny, tricikli-verseny, babakocsi szépségverseny, száraz horgászat, farvialtszűret stb., stb.

5. Esti kerti ünnepély kezdete: a kora esti órákban, vége — minél később ...

6. Megjelenés: egyszerű uccai ruhában.

7. Belépőjegy az esti ünnepélyre: a) családjegy 3 személyre 124 lej. b) személyjegy 64 lej. c) diákjegy 24 lej minden béléggel együtt.

8. Mulathat a „Walzerparadicsom”-hoz címzett bécsi kerti vendéglőben, a „Szalma-bárban”, a szabadterei és fedett tánchelyeken és a különböző meglepetéseket kínáló sátrakban. stb.

9. Három pompás zenekar: jazz, fuvós és cigányzene.

10. Szencziócs a már ismerttetett műsor: ének, tánc és humoros számok a közönség kedvenceinek közreműködésével.

11. Meglepetések: üzenetek a rádió-studióból, tűzijáték, Keresd a kulcsot nagy rejtvény-verseny, ujszerű tombola értékes nyereménytárgyakkal, expressz házasság, szívsátor eredeti rigmusokkal, virágcsata stb., stb.

12. A konferanszié keretében Indig Ottó, a kitűnő magyar író cseveg.

13. Miután Ön most már mindent tud, SZIVÉSEN LÁTJUK!

Meglepő eredményeket tüntet fel a pénzügyigazgatóság adóbevételei ki- mutatása

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helybeli pénzügyigazgatóság behajtási osztálya most készítette el a múltévi zárószámadat. Eszerint az elmúlt pénzügyi évre egyenes adó címén a kolozsvári pénzügyigazgatóság területén 64.209.654 lej vetettek ki. A beadott felebezések következtében ebből töröltek 17.173.000 lejt, úgyhogy a fennmaradt kivetés 49.035.848 lej. Ebből behajtottak 43.749.843 lejt, azaz a kivetett adónak 92.2 százalékát. Fogyasztási adó címén 189.714.610 lej, hadfelszerelési alapokra pedig 37.428.078 lej folyt be. A kolozsvári pénzügyigazgatóság területén a hátralékos adók összege 921 millió lejt tesz ki, amelyből a múlt év folyamán behajthatatlanság címén töröltek 71 milliót és törlesre előirányoztak még 150 milliót. A hátralékokból befolyt a múlt évben 63 millió lej, vagyis az egész ösözeg 15 százaléka. A hátralékok nagyobb része mintegy 500 millió lej a szeszgyárosokra kivetett bírság, amely egyáltalán behajthatatlan.

Iria: EDWARD BULWER

44.

Minek zavarjam fel szegényt? El-álltam szándékomtól. Megvartam a reggelt és akkor mentem be hozzá. Elmondtam, hogy valaki ellopta az értékes kéziratot, mialatt én aludtam mellette. Rosteletem, hogy elnyomott a fáradtság, de nem tehettem róla, mentegőztem, mert nem akartam misztikus erőkre hivatkozni. Strahan kétségbe volt esve. Azonnal lerohant a kapushoz, végigjárt a cseledséget, hiába! Láttam rajta, hogy mesének tartja az egész lopást. Hideg és kimért volt velem.

Átkutattam a szoba minden zugát, minden fiókot, szekrényt, abban a reményben, hátha álmomban magam rejtettem el valahova a könyvet. Hiába! Strahan fűrkésző tekintettel nézte végig eredménytelen munkámat és egyre mervebb, egyre szűkszavabb lett.

— Lehetséges, hogy ilyen alávalósággal gyanúsít engem, akit olyan régóta ismer? — kérdeztem felháborodva.

— En nem gyanúsítom, de kétségbe vagyok esve. Mondja, hogy álljak most a közjegyző és a többiek elé? Milyen benyomást fog rájuk tenni ez a dolog?

— Mr. Jeeves nem fog sem hazugsággal, sem lopással gyanúsítani engem — mondtam önérzetesen. — És ki tud még rajta kívül a naplóról?

— Margrave.
— No lám! Csak az ő érdeke lehetett, hogy az az írás eltűnjön a föld színéről. És ő ismeri a kastély rejtékait, sokszor járt itt, kutatott, keresett, fűrkészett. Csak ő lehet a tolvaj!

— Ugyan mi érdeke lehetett volna?

Éppen felelni akartam a kérdésre, mikor léptek zaja hallatszott a szomszéd-szobából és aztán bejött az inas. Egy rendőr meg a rendőrkapitány jöttek a nyomában. Egyenesen felém jöttek. A rendőrkapitány titokzatos arccal szólított fel, hogy menjek azonnal vele Vigor bíróságra.

— Nagyon szívesen megyek — feleltem. — Talán valami érdekes fordulat történt Sir Philipp gyilkosságának ügyében?

A rendőrkapitány nem felelt kérdésekre, hanem utasította a szobalányt, hogy szedje össze minden holmimat, amit magammal hoztam. Valami komor tragikus feszültség volt a levegőben. A két hivatalos ember arca olyan merev és rideg volt, mintha a gyilkossal állottak volna szemtől szembe. Strahanhoz fordultam, de az meg halálsápadt volt a réületől és elfordította tőlem tekintetét. Most felszólított a rendőrkapitány, hogy vezessem fel szobámba. Legnagyobb meglepetésemre azonnal átkutatták kizitáskám, a szekrényt, sőt még az ágyam is.

— De hát mit jelent ez? — kérdeztem megdöbbenve.

— Bocsásson meg, de ez hivatalos kötelességünk.

— Nem értem? Hát mi vagyok én?

— Foglyunk. Itt az elfogatási parancs.

— Ellenem?

— Igen.

— Milyen ügyben?

— A Sir Philipp Derval gyilkossága ügyében.

Nem tudtam többet szólni. Némán álltam a hatalom emberei előtt. Röviden akarok átsiklani életemnek ezen a rettenetes fejezetén. Vigor elé vezettek mindjárt és tőle megtudtam, hogy egy ember jelentkezett nála és elmondta, hogy a gyilkosság estéjén hallotta beszélgetésemet a Kolostorkapuban Sir Philippel. Nagyon élénken vitakoztunk valamin.

(Folytatjuk.)

Kun Mátyás Fia R. T.

Cluj, Calea Marechal Foch No. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve, modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagyrabecsült megrendelőink szolgálatára. — Széleskörű szolgáltatásunk:

acélárakban, látszerészeti, borotva-készítésben, orvosi műszerek javításában. Prima alpacca evőeszközök feltűnő olcsó áron.

Sport

Felemelték a nemzeti ligák létszámát

(BUCURESTI.) A Labdarugó Szövetség tegnap rendkívüli tanácsulást tartott, melyen a nemzeti ligákra vonatkozólag a következő döntést hozta:

Az A-ligában östől kezdve két csoportban 20 csapat fog játszani. A csoport beosztások a következők:

I. csoport. Venus, Ripensia, Juventus, Sp. Studentesc, Universitatea, Crisana, Gloria, ACFR, Dragos Voda, Vulturii.

II. csoport. Rapid, CAO, AMEFA, Victoria, Jiul, Chinezul, DUG, Olimpia Saturnare, Unirea Tricolor Phönix. — Tehát két tizes csoportból áll az A-liga.

A B-ligában két csoportban 12—12 csapat fog játszani. A csapatbeosztások a következők:

Keleti csoport: Victoria Constanta, Macabi, Fr. Română, Crai Iovan, Tricolor Ploesti, DVA, Textila, Sporting, Jahn.

Nyugati csoport. CAMT, Mures, IAR, Soimii, Rovine, Unirea, Victoria Nagykároly, UDR, SGS, Tricolor Nagybánya, Stăruinta Nagyvárád, CFR Piski.

A C-ligák rendszere változatlan marad. Az A- és B-ligákra vonatkozó változtatásokat két évi próbaidőre vezették be.

Sulyos botrányba fulladt a Tour de France kerékpárverseny

(PÁRIS.) A világ legnagyobb kerékpáros versenye, a „Tour de France” sulyos botrányba fulladt. Az egyik párisi rádióállomáson ugyanis a L'Auto munkatársa előadást tartott a kerékpárversenyéről, melyben sulyos vádakat emelt a rendező bizottság elnöke ellen, aki — a francia újságíró szerint — az egyéni versenyt favorizálta, hogy az abban vezetett olasz versenyzőt első helyre hozza be, hogy tőle —

mint győztéstől — megkaphassa követeléseit. A rádió beszéd egész Franciaországban óriási felháborodást keltett, a vádakat azonban igazolni látszik az a körülmény, hogy a versenyzők egyizben már sztrájkba akartak lépni, a belga csapat pedig tegnap már visszalepett a versenyektől és az utolsó négy szakaszt már a belgák nélkül, 44-es mezőnnyel futják le.

Magyar vivó a törvívó világ bajnokság döntőjében

(PÁRIS.) A vivóvilág bajnokságokon csütörtökön a férfi egyéni törvívás közép-döntőt és a női törvívás közép-döntőt bonyolították le.

A magyar férfi törvívók közül a legszebben Ujfalussy szerepelt, aki bekerült a döntőbe. — A női törvívóknak közép-döntőjébe a magyarok közül Elek Ilona és

Horváth Kató kerültek.

A férfi törvívót csütörtökön éjjel kezdték meg.

Ma a párbajtőr csapat és egyéni bajnokságok versenyei kezdik meg. A kardvívásban július 27-én kezdődnek a mérkőzések és ezeken a magyar színeket Rajcsányi, Bercelly, Kovács és Rajczy dr. képviselik.

Szombaton és vasárnap

Országos uszóversenyt rendez a Haggibbor

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A Haggibbor f. hó 24-én délután és 25-én délután uszóversenyt rendez az összes helyi sportegyletek és a nagyváradi ASO uszógárdájának részvételével. A versenyek programja a következő:

Szombaton délután 4 órai kezdettel: 50 m. fiú gyors, 100 m. ifj. hát, 100 m. mell 100 m. ifj. leány mell, 50 m. leány ifj.

gyors, 50 m. leány ifj. hát, 1500 m. gyors a kerületi bajnokságról. — Vasárnap d. u. 3 órai kezdettel: 3x100 ifj. vegyes staféta, 3x50 m. leány ifj. vegyes staféta, 800 m. szenior gyors, 200 m. szenior mell, 200 m. női mell, 100 m. szenior gyors, 100 m. szenior hát. Befejezésül: ASO—Haggibbor vízipóló mérkőzés.

U—Haggibbor 6-1

A kolozsvári kerületi vízipóló-bajnokságban tegnap az Universitatea 6:1 (3:0) arányban győzte le a Haggibbor csapatát. Góldobók: Orosz (2), Opreanu (2), Bara és Petri, illetve Diamantstein. A játék képe alapján az eredmény túlzottan nevezhető. A érdekes izgalmas küzdelemben a Haggibbor ezúttal is három tartalékkal játszott. Bíró: Kiss.

Napoca—CIAC II. 7:0 (3:0). — CIAC I.—Victoria I. 12:0 (7:0).

Megkezdődött a Haggibbor vándordíjas tenniszversenye

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A Haggibbor Radó Ernő örökös tenniszcupversenye, melyen az ország zsidó sportegyleteinek javarésze indul, ma kezdődik meg a Haggibbor tennispályáin (Str. M. Foch 117.). A döntőkre vasárnap kerül sor.

A kolozsvári oldboy labdarugókupa első forduló után a helyzet a következő: 1. CIAC 6 ponttal, 2. CFR 4 pont, 3. Victoria 2 pont, 4. CSMC pont nélkül. Vasárnap kez-

dődik a második forduló, melynek műsora a városi sporttelepen a következő: 4 óra kor Victoria—CSMC, 6 óra CFR—CIAC.

Bindea, a Ripensia válogatott labdarugójátékosa vasárnap mint futballbíró mutatkozott be a CFR—Progresul barátságos mérkőzésen. Bemutatkozása azonban sulyos botrányba fulladt, mert lehetetlen ítéletei miatt a lincseléstől csak gyors lábai mentették meg. Ez az eset is minket igazol, mikor azt mondtuk, hogy a válogatott játékosokat nem lehet vizsga nélkül bírókká kikiáltani, mert a jó játékos a legrosszabb futballbíró lehet. Mint Bindea esete mutatja.

Teke-sport

(Kolozsvár-Cluj.) A nemzeti bajnokság újabb eredményei a következők:

Csapatversenyben: CFR Cluj 615 pont, Iris Cluj 777 p. Unirea Zalau 647, 673 és 741, UAC Cluj 569, Bohem Cluj 821, Salageanu Jibou 623 pont.

Egyéni versenyben: Unirea Zalau részéről: Dózsa V. 123 pont, Takács Jenő 123, Csavari A. 104, Horváth György 106, Riedvald G. 111, Horváth László 118, Terna S. 114, Csomos E. 27, Lázár V. 12, Blázsek A. 119. — UAC részéről: Popse S. 126 pont, Bobarzi J. 120, Pop A. 116, Pogăceanu 113 pont. — CFR Cluj részéről: Moara Oprea

97, Terpu Victor 93 pont. — Salageanu részéről: Fehér A. 107, Novák N. 107, Kocsis V. 119 pont. — Mured, Cluj: Darvas D. 140. — Matador Cluj: Szalai J. 122 p.

A Sport tekezőtársaság vasárnap éjjel 1 órakor vonattal indul 12 tagú csapatával Nagyváradra, ahol a Matador rendezésében négy csapattal fog játszani.

TURISTASAG

Az SSAEC marosujvári kirándulására ma estig lehet jelentkezni, amely vasárnap reggel 6 órakor indul az Unitarius Kollégium elől. Részvételi díj 90 lej. Jelentkezni Platsintárnál és este 8-tól az Unitarius Kollégium tornatermében.

A Katolikus Kör vasárnap autós kirándulást rendez Marosujvárra a sösfürdőbe. Indulás reggel 6 órakor az egyesület helyisége lől, Kogălniceanu 7. Jelentkezni lehet P. Carolina 8 alatti fodrász üzletben. Turavezető: Vízihányó László. Vendégeket szívesen látnak.

O A IV. ker. IKE Vasmacska turista csoportja szekeres kirándulást rendez Hideg-szamos völgyére. Indulás 25-én, vasárnap reggel 3 órakor a Popiu Ilariu 41. szám F. Otthonból. Jelentkezni lehet péntek este 9 óráig. Vendégeket szívesen várunk. Turavezető Pallas Pál.

Társaság

O A helyi Katolikus Kör Anna bálja. Nagy előkészületeket tesz a Katolikus Kör vezetősége a f. hó 31-i (szombat) este fél 10 órakor a Kör Kogălniceanu 7. szám alatt rendezendő hagyományos Anna báljára, melyre a meghívókat a napokban küldi szét a rendezőség. A Katolikus Kör Anna bálja a város közönségének és a táncolni vágyó fiataloknak már évek óta a legmeghittőbb szórakozóhelye. A Kör vezetősége minden áldozatot meghoz és fáradságot nem kímélve arra törekszik, hogy az idei Anna bál a Kör kedves vendégeinek az eddigieknél sokkal kellemesebb szórakozást nyújtson.

Primăria Municipiului Cluj.

Nr. 18309—1937.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală Legea pentru prelungirea termenului de recunoaștere a lucrărilor și instalațiilor pentru folosirea apei, fixat prin art. 109 din Legea Regimului Apelor și completarea acelei legi, cu dispozițiuni care să înlesnească îndeplinirea procedurii de recunoaștere, publicată în Mon. Oficial Nr. 83 din 8 Aprilie 1937, după cum urmează:

Copie: după legea pentru prelungirea termenului de recunoaștere a lucrărilor și instalațiilor pentru folosirea apei, fixat prin art. 109 din Legea Regimului Apelor și completarea acelei legi cu dispozițiuni care să înlesnească îndeplinirea procedurii de recunoaștere, publicată în Mon. Of. N. 82 din 8 Aprilie 1937.

Art. 1. Termenul fix de art. 109 din Legea Regimului Apelor, pronunțată cu Decretul Regal Nr. 2065 din 23 Iunie 1934, pentru recunoașterea lucrărilor și instalațiilor pentru folosirea apei, aflate înființate la punerea ei în aplicare și prelungit prin art. 4 din Legea pentru modificarea și completarea unor articole din Legea Regimului Apelor, se prelungește până la 31 Dec. 1939.

Art. 2. În vederea înlăturării îndeplinirii formalităților de recunoaștere, Ministerul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor este autorizat să întocmească, prin organele Direcțiunii operelor proiectele lucrărilor sau instalațiilor pentru folosirea apei aparținând persoanelor lipsite de mijloace. Proprietarii de asemenea instalațiuni sau lucrări, vor plăti administrațiunii numai cheltuielile efective de transport și diurnă convenită personalului însărcinat cu ridicările pe teren.

Art. 3. Proprietarii instalațiilor, funcționând pe un iaz comun, vor fi obligați prin aplicarea procedurii prevăzută de art. 52—55 din Legea Regimului Apelor ca în termenul fixat de organele competente, înăuntrul termenului prevăzut la art. 1, să prezinte proiectele și elementele necesare recunoașterii instalațiilor pentru ca funcționarea lor să poată fi reglementată deodată.

Această obligațiune se van impune și proprietarilor de instalațiuni sau lucrări nerecunoscute, contra funcționării cărora se ivesc reclamațiuni pentru prejudiciile ce produc.

În cazul când proprietarii respectivi nu ar înainta proiectele în termenul fixat, Ministerul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor va întocmi aceste proiecte prin organele Direcțiunii apelor pe contul lor, punându-le în sarcină numai cheltuielile efective de transport și diurna personalului însărcinat cu ridicările pe teren.

A háromszoros gyilkos szobrász borzalmas vallomása

Ethelt szerettem, őt akartam megölni, de tervem nem sikerült, ezért bűnhődtek mások — vallotta a vizsgálóbíró előtt az örült férfi

(NEWYORK.) Beszámoltunk arról, hogy a híres amerikai szobrászmodell, Gedeon Veronika, illetve anyja és albérllője háromszoros gyilkosát, Irving Robert szobrászt letartóztatták Csikágóban. Irvinget átszállították Newyorkba, ahol kihallgatása borzalmas szenzációkkal szolgált. Az elegánsan öltözködő, bárátságosan mosolygó szobrász, letartóztatása pillanatában

a rendőröknek azonnal kijelentette, hogy ő a hármass gyilkosság tettese, de miután eddig már 2 évet töltött elmeorvóintézetben, biztosra veszi, hogy megmenekül a villamos-széktől hátralevő napjait békés elmélkedésben töltheti majd az örültek házában.

A vizsgálóbírónak is így nyilatkozott:

Kész vagyok viselni sorsomat, akár halálra ítélnék, akár elmeorvóintézetbe kerülök. Majd hangoztatta, hogy nem Gegeon Veronikát akarta meggyilkolni, hanem nővérét, Gedeon Ethelt, Kutner telekügynök feleségét, aki egyetlen szerelme volt és akit ma is szeret.

Szerinte gyermekkori nyomora szülte meg benne a bűnre, örültségre és betegségre való hajlamot. Gedeon Ethellel 1932-ben találkozott először, egy héttel előbb, mielőtt 5 havi kezelésre bevonult a Bellevue elmeorvóintézetbe. 1933. év tavaszán eresztették ki, mint gyógyultat és ekkor megkérte Joe Gedeont, Ethel édesapját, akit régen ismert, hogy szerezzen neki női ismereteket. Az öreg szabó

elsőnek Ethel nevű lányával ismertette meg,

akivel együtt töltöttek egy éjszakát és még néhányszor eljött hozzá. Azóta, nem tud nélküle élni. Néhány héttel később Ethel férjhez ment Joe Kutnerhez. Ekkor ő már Ethelénél lakott és férjhezmenetele után is náluk maradt.

Kutnerre nem haragudott, annál örültebben szerette Ethelt.

Később azonban elköltözött tőlük és igyekezett megszabadulni emlékeitől. Nem sokkal ezután

ugy érezte, hogy újból gyógykezelésre van szüksége és ezért a Rockland kórházba került az elmeosztályra másfél éves kezelésre.

A kórházból kikerülve, rádióelőadásokat tartott a szobrászatról. Ekkor ismét találkozott Ethellel, a szerelem feléledt köztük, elvesztette állását és alkalmi munkákból tengődött. Közben találmanynan dolgozott, amely abból állt, hogy

rájött, miszerint minden szobrász mielőtt a mintázáshoz kezdene, — gondolatban elképzei a szobrot.

Gépet akart szerkeszteni, hogy ezt az elképzelést láthatóvá tehesse. Kutarsai azonban nem jártak eredménnyel. Rájött azonban, hogy

két dolog van, amely az ember életében döntő szerepet játszik: a szellem és a test.

Majd így folytatta: Hogy mint művész és szellemi ember tovább dolgozhassam meg kellett szabadulnom a testemtől.

Már 1932-ben gondoltam erre s ekkor a Bellevue kórházban megkértem az orvosokat, hogy férfiatlanítsanak. Az orvosok ebbe nem akartak bele-menni és ekkor rájöttem, hogy a problémának egyetlen megoldása van: Meg kell

Megérik a gyilkosság terve : három áldozat

Irving vallomásában ezután rátért a gyilkosság megtervezésére. Elmondotta, hogy a múlt év decembereben Newyorkba ment és Gedeonéhoz költözött. Ott lakott náluk Ethel is. Ekkor ismerkedett meg Veronikával, akit Rhonszianak nevezett. Vele inkább csak beszélgetett.

Az volt a terve, hogy megöli Ethelt akit még mindig halálosan szeretett. Eszébe jutott, hogy ha megöli, villamos székbe kerülhet, de nem törődött vele.

Majd az is megvillant agyában, hogy aki két évig a bolondok házában élt, azt nem végzik ki. Husvét előtti szombaton elhatározta a gyilkosságot. Felment Gedeonéhoz. Este volt, senki sem tartózkodott otthon. Elsőnek Gedeoné tért haza, aki megkérte, hogy vigye sétáltatni a kis kutyáját. Ezt megtette, majd felajánlotta Gedeonénak, hogy lerajzolja. Rajzolás közben beszélgettek és ő

aziránt érdeklődött, hogy Ethel mikor tér haza. Az anya arra akarta rávenni, hogy menjen el tőlük.

Erre kijelentette, hogy amíg Ethel haza nem tér, nem hajlandó elmenni.

Gedeoné valamit észrevehett a hangján, mert sikoltozni kezdett és azzal fenyegetőzött, hogy behívja Byrnes angol albérllőjüket. Erre valamivel, ami a kezéig érte, kezdte, fejbe vágta, majd fojtogatni kezdte, legalább egy negyedóra hosszat.

Egész idő alatt csak arra gondolt, hogy alig 10 lépésnyire tőlük, a szomszéd szobában van Byrnes és talán mindent hall. De semmi sem történt. Gedeoné meghalt. Testét begurította az ágy alá és várt. Jóval éjjel után nem Ethel, hanem Rhonie tért haza. Még örült, hogy egyedül jött, mert van neki egy barátja, Jean Cart és ha vele jön, őt is megöli. Örült, hogy ez a lány megmenekült. Nem akarta Rhoniet megölni, csak leütni és megkötni, azután várni, amíg Ethel hazatér. Egy szappant

ölnöm valakit

Senki ellen semmi kifogásom nincs, úgy, hogy először arra gondoltam, magamat ölnöm meg, de azután mégis arra gondoltam, hogy mást kell megölnöm.

becsavart egy törülközőbe és úgy várt az ajtó mögött, mert Rhonie a koromsötét szobában nem vette észre.

Amikor a fürdőszobából kilépett, fejbe vágta, de nem találta jól s így megragadta, a nyakát szorongatva, hogy mit is tegyen.

Attól tartott, hogy az angol meghall valamit a szomszéd szobában.

Közel egy óráig tartotta így a koromsötét szobában kezét a leány nyakán, csak annyira szorítva, hogy ne fulladjon meg, de azért bajt ne üthessen.

Amikor egyszer meglazította szorítását, Rhonie ezt hörögte: Tudom, hogy te vagy az Bob, meglátod ezért még meglakolsz. Ez volt a vesztes. Tudta, hogy én vagyok. Elárulhatta. Megfojtottam, levetkőztettem és a fürdőkádba tettem holttestét.

Ekkor már hajnalodott. Már-már elment, amikor észbe jutott Byrnes, aki bent volt a szomszéd szobában. Az volt az érzése, hogy ébren van, mindent hall mindent lát és csak arra vár, hogy elmenjen. Most már tudta, hogy Ethelre hiába vár.

Volt nála egy fókusz, bement Byrnes szobájába. Az felöltözve feküdt ágyán s azt hiszi, csak úgy tett, mintha aludt volna. Agyonverte.

Később olvasta a lapokban, hogy tizenötöt vágott fejére a fokussal. Ezután gyorsan megmosdott.

Emlékei elvitte Ethel egy fényképet és hazament lefeküdni.

Tudja, hogy ott felejtette a kesztyűjét és ujjlenyomatok maradtak utána. De ez nem volt fontos.

Ethelt szerettem és őt akarta megölni, de mivel terve nem sikerült, mások bűnhődtek helyette. Most már mindegy. Jöhet a villamos-szék, az elmeorvóintézet, vagy amit akarnak.

Irving borzalmas vallomása óriási megdöbbenést keltett az amerikai közvéleményben.

Követendő példa:

Kultúrelőadásokat rendez a dohánygyár munkássága és opera előadásokat látogat

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Kedden délután tartotta meg a dohánygyári munkások és tisztviselők kulturkőre szokásos kultur délutánját, az összes gyári munkások, tisztviselők és az igazgatóság néhány vezető tagjának a részvételével. A műsor első száma Cociuban

lelkipásztor beszéde volt, aki a kereszténységről és a felebaráti szeretetről beszélt az egybegyűlteknél, amit két tehetséges fiatal énekes bemutatkozása követett. Elsőnek Ionel Olariu lépett pódiumra, aki kellemes bariton hangjával hamarosan meghódította a közönséget egy monológgal Verdi Rigolettójából. Partnere Cornel Ivan, aki nemrégiben tért vissza párisi tanulmányutjáról, ahol a legkiválóbb énektanárokat vezetése alatt tanult, hamarosan megtépázta babérait két csillogóan és színesen előadott román népdal, amelyet szintén nagy tetszésnyilvánítás követte. Ezután felváltva adott elő klasszikus és népdalokat a két igen tehetséges fiatal énekes, akikre a jelek szerint nagy jövő vár. Ivan Cornel egyébként az ősz folyamán fellép az Operában is, ahol alkalma lesz a ko-

lozsvári műértő közönségnek tudását megmutatni.

EGY-KÉT PONT A KULTUR KÖR PROGRAMJÁBÓL

Amint azt munkatársunknak Muresanu dohánygyári főtisztviselő, a kör egyik vezetője elmondotta, a gyár igazgatóságának szociális tevékenysége nem csak a délutánok rendezésében nyilvánul meg. Az igazgatóság, élükön Vlad és Protopopescu igazgató mérnökökkel mindent megtesz, hogy a munkásság érdekeit előmozdítsák.

A gyár kantint nyitott, amelyet a munkások szövetkezete tart fenn, cse-csemő-otthont létesített, ahol a munkaidő alatt a munkások gyermekeit gondozzák, énekkart, torna- és tánc csapatot létesített, amelynek tagjai kizárólag a munkásság köréből kerültek ki.

Ugyanakkor orvosi vizsgálat alapján nyaralni küldik ki az arra szoruló leg-szegényebb gyermekeket, tanulmányi kirándulásokat rendeznek velük, egy szóval mindent megtesznek, hogy a munkásság testi jólétét biztosítsák. Ezekkel az intézkedésekkel együtt halad a Kultur Kör programja, amelynek keretében hónaponként rendez előadásokat s ezeken az időszakos kérdésekről tájékoztatják a munkásságot.

OPERAJEGY A MUNKÁSOKNAK

De nemcsak az előadásokat, hanem a szezon idején a román Opera és Nemzeti Színház darabjait is látogatja a munkásság. Az igazgatóság olcsó 4-5 lejese jegyeket bocsájtott rendelkezésükre, a melyekkel előadásokként 10-15 munkás tekint meg a különféle darabokat.

A gyár jobb fizetésű alkalmazottjai alapot létesítettek, amely 5000 könyvből álló könyvtárat tart fenn. Ez a munkásság rendelkezésére áll. Naponta 100-150 könyvet kérnek ki a munkások, amelyeknek legnagyobb része román, de sok köztük a magyar és német nyelvű is, úgyhogy lehetővé van téve minden munkás számára a könyvtár használata.

Mindezeket az eredményeket önere-jéből érte el a gyár munkássága, természetesen a gyár főtisztviselőinek irányítása mellett, akik időt nem kímélve, a szokásos munkaidőn felül állottak mindenkor a mozgalmak élére, azt tűzvé ki mindenkor céljukul, hogy megfelelő lelki nevelést adjanak az egész nap robotban levő munkásságnak és habár egyszerű eszközökkel is, de annál több lelkesedéssel és önfeláldozással műveljék a tömegeket.

— Bonyodalmak a jásii volt orosz konzulátus épületének lebontása körül. A jásii városi tanács elhatározta, hogy a volt orosz konzulátus épületét lebontatja. Osztrovsky bucurestii szovjet-követ közbelépésére azonban a lebontási munkálatokat abbahagyták, mert a követ színt az épület a területenki-vüliség jogát élvezte.

— Az őserdő gyermekeit nem lepte meg a repülő-utazás. Londoni híradás szerint a Nairohiban tartott mezőgazdasági kiállítás repülőteréről a Kikuj és Masai törzsek huszonegy törzsfőnökét ingyen távrepülésre vitték. Az őserdő gyermekei amidőn földet értek, kijelentették, hogy életük első repülőutja egyáltalán nem hozott számukra meglepetést, mert ennél sokkal nagyobb csodát várnak a „vazungu” (fehér ember) varázshatalmától.

Opera Mozdó

péntek, szombat, vasárnap:

CIRKUSZ SARAN

Vidám kalandortörténet, főszerepben:

PAT és PATACHON

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

ARANY ékszerekért, briliánsért, leg-többet fizetek, Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner, Cal. Regele Ferdinand 114. (— T 951)

KISLÁNY, szombaton este találkozunk az újságírók nyári mulatságán. Üdv. „Gentleman.” (8888)

Nyár 45, Ambiciózus, Anna, Botond, Bérházat vennék, 1,200.000, Barna leány, B 18, Central, Comerc, Élet, Exisztencia, Érdeknélküli, 1022, Fizetési igény megjelölendő, Gyakorlót, Garancia, Gyermekgondozás, Hegyvidék, 37, Jövő 1938, Jókarn, K 19, Központi, Lehetőleg kertés, Mara, Öszinteség, Perfekt, Pontos fizető II., Rentabilis, Fél 8 Royal mozgó előtt, Rendes fizető, Szép szakma, Szorgalmas II., Szerény, Szerényigényű vagyok, 100—150.000, 10 százalékos bruttó bér, Telek, Tiszt viselő, Uri foglalkozás, Uriember jelíre letelek vannak a kiadóban.

NEM gondör, hanem szép hullámos és tartós villanyvondolást már 150 lejtől készítenek. Minél több víz éri frizuráját, annál hullámosabb lesz. Öröm, boldogság, szépség egy jó ondulás titka s mindezt a **NIZZA** hölgyfodrászat egy pár óra alatt meg hozza. Reg. Ferdinand 30. Apostol gyógyszerár mellett. (— 7103)

Hirdetést lapunkra felvesz
Nova könyvüzlet is
Sír. Memorandulul No. 16

„**URIEMBER**” közli, hogy az időpont va sárnap este 8 óra; feltűrt karimájú kis fehér kalapot viselt, sűrűn cigarettázot. (8786)

INTELLIGENS tisztviselő keresi barna, független nő ismeretséget. Válasz „Fess” jelíre a Novába. (P 4261)

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ ház, vendéglővel, áll: söntés billárd szoba, táncterem, téli tekepálya, szoba, konyha, 64 négyzetméter pince, melléképítményekkel. Értekezni Str. Crisan 35. (— T 1045)

BUTOROK, ágyamuk, ágyterítők olcsón eladók Ehrlingernél, Str. Duca 7. (— T 1047)

ÓCSKARUHÁT drágán veszünk, olcsón eladunk Str. Memorandulul 4., kapualatt. (— 8674)

100 lei előleggel

és heti 50 lei részletfizetésre vásárolhat női, férfi és gyermekcipőket

Memorandulul 25

ARCO

cipőkereskedelmi vállalatnál.

ELADÓ nagy négyes ablak 190x240 redőnytökös, új. Megtekinthető Str. Moldovei 8. (— 8702)

TISZTA enyedi bor csak Benedeknél kapható, a „Négus”-nál. Str. Horea 38. (— T 1055)

NŐI kabát és kosztüm olcsón eladó. P. Unirii 11. II. 3. (— P 4236)

ELADÓ varrógépek alsórész nélkül, egy gomblyukkötőgép és komplett varrógép alsórészek villanyerőre. Str. Văii 2. (— P 4237)

MEGVÉTELRE keresek egy használt, de jókarban levő kézi mülépprészt, 30x30 nagyságban. Lehet kicsival kisebb is. Értésítést kérek ármegjelöléssel. Cim: Teley József Fodora, jad. Cluj, u. p. Vultureni. (— v 8722)

FAJGALAMBOK eladók. Magasan repülő, szegedi és keleti perzsák. Reg. Carol II. 14. (— 8740)

GÁZREZSÓT (két vagy többkarikást) vesz Corvin borozó, Str. Regina Maria 11. (8771)

FIGYELEM. Megkezdődött egyes pár cipők olcsó elárúsítása. El-ka, Cal. Regele Ferdinand 16. (T 1061)

FÜSZERÜZLET átadó vagy kiadó. Cim a kiadóban. (8769)

ELADÓK: párnázott telefonfülke, villany melegítő, tizedes asztali mérleg, babamérleg súlyokkal, wecker-órák, „Phoebus” benzin gyorsfűző kiakasztható kirakatszekrény Corvin, Regina Maria 14. (8772)

ELADÓ új villa 260.000 lej. Str. Fântânelei 90. (— 8773)

NAGY boroshordó, káposztáshordó és hordóleeresztő korcsolyák eladók. Str. Regina Maria 24. (8775)

GYAPJU fésülve napi árán olcsóbban szőnyegnek, paplannak, matrának kapható. Olajgyár, Állatvásár-tér. (— T 1063)

SÜRGÖSEN eladó házhely Tisztviselőtelepen, Str. Marzescu, 48 ezer lejért, részletre is. Cim: Dénes kalapüzlet. Str. Dima 1. (— 8782)

KÖNYHABERENDEZÉS új, kettős díofa éjjeliszekrény egy kettős ágy eladó. Str. Săuciuca 5. (— 8783)

MÉSZÁRSZÉK berendezést keresek megvételre. Cimeket „Mészárszék” jelíre. (— 8785)

EXENDER és hydraelikus prés eladó. Str. Gojdu 1. (— T 1064)

ALPAKKA étterem, kávéházi evőeszközt veszünk. Cim a kiadóban. (— T 1065)

EBÉDLŐBUTOROK, diványok, stb. eladók. Str. Gojdu 1. (— T 1066)

KERTI faház szépen festett, cserépfedéllel 6500 lejért eladó. Cim: Nova könyvkereskedésben. (— P 4244)

SZOBA konyhás telek kuttal, nagy gyümölcsös eladó. Str. Dămbul Rotund 33.

KÉT szoba, konyhás telek gyümölcsös eladó. Dămbul Rotund 14. (8747)

ZONGORÁT, rövidet vagy pianínót keresek megvételre. Cim a kiadóban. (— 8748)

FIGYELEM. Akar drágán eladni és jól vásárolni? Saját érdekében kérem meggyőződni. Házhoz megyek. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. Haine Vech. (— 8749)

GÁZREZSÓ, szobai gázkályha, asztalok eladók. Cal. Regele Ferdinand 56., trafikban. (— 8752)

STR. GELU 5. szám alatti házhely eladó. Értekezni Str. Bravilor 4. (— 8753)

TÖBBFÉLE villanylámpa, egy fehér ruhaszekrény eladó. Str. Rudeanu 16. sz. (8755)

FIGYELEM. Maradék selyem és szövet érkezett. Sámuel, Str. Măloasă 19. szám. (— 8756)

SZÉNSAV-CYLINDERT tíz kilóst keres Gaspari, termelő-borlerakat. Str. Regina Maria 34. Cluj. (— 8757)

BETEGTOLÓ kocsit jókarban levőt keresek megvételre. Ajánlatokat Str. Baba Novac 9. sz. Aszalósnéhoz. (— 8758)

ELADÓ 4 darab jó állapotban levő használt ablak tokkal együtt. Str. Carpaților 32. (— 8759)

EGY bécsi keresztúros zongora eladó. Str. Saguna 4. (— P 4259)

ESZTERGAPAD jókarban megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. (— P 4249)

ELADÓ ház, amely áll egy szobából, konyhából, elő és fürdőszobából, éléskamrából. A telken istálló és kut. Értekezhetni Str. Petru Span, második ház, jobbra a Nagy Gábor tanyája mellett Pop Alexandru-nál. (— 8791)

SÜRGÖSEN eladó férfi harisnya és zokni formák aluminumból, villany erőre. Guhané, Calea Mitorilor 22. (— P 4252)

OLCSÓ eladó új gyermekágy. Gh. Baritiu 8, asztalos. (— 8790)

BODEGA, étterem betegség miatt azonnal átadó. Cal. Marechal Foch 20. (— 8787)

EGY jókarban levő egyfiókos, féregmentes gyermekágy eladó. Cluj, Str. L. M. Rudeanu No. 5. (— T 1068)

ÁLLAST KERES

ROMÁN, magyar, német nyelvben perfect intelligens kereskedősegéd, fűszer, esetleg vaskereskedésben állást keres. Cimeket „Jómódorú” jelíre. (— 8719)

OKL. tanítónő perfect román nyelvtudással nevelőnőnek elmenne vidékre is. Cim: Ref. Nőszövetségi iroda, Cal. Marechal Foch 61. (8764)

FELSŐRÉSZKÉSZÍTŐ munkát keres. Cimeket „Felsőrész” jelíre. (— 8767)

ÁLLAST KAPHAT

GYAKORLOTT csapat és egy komoly kiszolgáló kisasszonyt azonnal felvesz Ligner bodega. Marianummal szemben. (8768)

VARRÓLÁNYT kisegítőnek felveszek. Str. Maloasa 19. (8770)

BEJÁRÓNÉT keresek. Dr. Rösler, Str. Goldis 20-c. (— 8777)

EGY bejárónő felvétetik. Piata Stefan cel Mare 2, cukrászda. (8780)

CIPÉSZSEGÉD vegyes munkára felvétetik. Nagy, Str. Baritiu 28. (8751)

GYERMEKTELEN házmester viz, villany szereléshez értő, felvétetik. Réger, P. Mihai Viteazul 7. (8761)

KERESEK keresztény kenyérárúsitónót, szombat és ünnepnapon sátorban. Értekezni Str. Regina Maria 15. (8765)

ÜGYES varróleány szalonba felvétetik. Str. Masaryk 7. (P 4255)

BEJÁRÓ szakácsné kerestetik azonnali belépésre. Str. Jon Ghica 18. (P 4254)

SZVETTER-munkások Máramaroszigetre nagy fizetéssel felvételnek. Guhané, Calea Mitorilor 22. (— P 4253)

KÜLÖNFÉLEK

BÜKKFA ÖLE 790.

Kályhafa 890. Megtekinthető Primaria trafikban. (— 8633)

FRAKK és szmoking öltönyöket kölcsön ad Radics, Cal. Regele Ferdinand 22. (— T 1001)

EGY öregembert 50—60 ezer lej készpénzzel rendelkezőt halála végéig eltartana gyermektelen család. Leveleket a kiadóba „Gondozó” jelíre. (— v T 1053)

AKI Anna napját jó bor, flekken mellet akarja töltetni, az okvetlen jöjjön Grigorescu 114. számú város legszebb kerthelyiségébe e hó 24-én. Csucsuri Bozsodi Elek zenekara muzsikál. Reggelig nyitva. (P 4226)

FERTŐZŐ betegséget mindenütt kaphat. Strandolás után használjon kellemesen illatosított „Senlaslo” fertőtlenítő szappant. (— T 957)

NÉGY lej legfinomabb fagyalt, Str. Jorga 5., cukrászdában. Legfrissebb, legfinomabb sütemények. (P 4248)

SZOVÁTÁRA autókamionnal kirándulást rendezünk szombat este. Részvételi díj oda és vissza 160 lej. Jelentkezni lehet Str. Ratiu 1. (8792)

KIADÓ LAKÁS

PIATA Abatoron lakásnak, raktárnak vagy műhelynek alkalmas 2 helyiség kiadó Ért. Cserneckynél, Str. Reg. Maria 20. (— 8652)

AUGUSZTUS 1-re Gojdu 11 sz. alatti új házban lakások kiadók. (— 8766)

KERTES udvarban 2 szoba konyha fürdőszoba melléképítményekkel kiadó. Cal. Mitorilor 7. (— P 4242)

SZOBA konyha kiadó. Str. Regina Maria 24. (8774)

GARSONLAKÁS fürdővel kiadó fiatal párnak alkalmas. Str. Legiuni Ardelene 3. (— P 4245)

KIADÓ műhelynek világos souterin helyiség vízkagylóval. Piata Mihai Viteazul 25. (8754)

EGY nagy szoba, konyha vízzel, villanyal 700 lejért augusztus 1-re kiadó. Str. Macavei 2. (8760)

PIATA Unirii 12 emeleten 2 nagy szoba előszobával irodának, rendelőnek, kozmetikának kiadó. Háztulajdonosnál. (P 4260)

KÉT szoba konyha kiadó. C. Traian 34. (P 4251)

LAKÁST KERES

SERTÉS tartásra alkalmas kertet bérbe esetleg megvételre keresek. Farkas étterem. Str. Reg. Maria 6. (— T 1067)

MOZI

CAPITOL MOZGÓ: Ma: Marinella. Fősz.: a milánói Scala világhírű tenoristája Tino Rossi.

DAVILA MOZGÓ: Ma nagy kettős műsor I. Ginger Rogers és Fred Astair legújabb táncos filmje: **Swing**. — II. **Buffalo Bill**. Izgalmas cowboy film premier. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

EDISON MOZGÓ: 3 remek film: I. Csak erős idegzetűeknek, Edgar Poe regénye után: **Dr. Crespi bűne**. Lewis Graham, Edwin Holsted. II. **Mennyország a földön**. Operette. Gloria Svanson, John Boles. III. **Hiradó**. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 4 és fél órakor. Szombaton, vasárnap 3, 6, 9 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: 3, 6 és 9 órakor dupla műsor: I. **Mi történt egy éjszaka?** Claudette Colbert és Clark Gable legaranyosabb vígjátéka. II. **Minden poklon keresztül**. Izgalmas bűnügyi dráma. Főszerepben: Karl Ludwig Diehl és Brigitte Horney. III. **Journal**. Szombaton, július 24-én bál miatt nincs előadás.

OPERA MOZGÓ: Cirkusz Saran. Vidám kalandtörténet. Főszerepben: Patt és Patachon.

ROYAL MOZGÓ: Ben hur. Hangos változatban. Főszerepben: Ramon Novarro, a Metro Goldwyn filmgyár briliáns produkciója. Minden idők legnagyobb filmje. Nyári helyárak: 15 és 19 plusz 5 lej. Legújabb Fox journal. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor.

SELECT MOZGÓ: Péntek, szombat, vasárnap: **Egy dal, egy csók, egy lány**. Bájos operett, főszerepben: Gustav Fröhlich, Marta Eggerth, Halmay Tibor.

URÁNIA MOZGÓ: Péntek, szombat, vasárnap: **Savoy Hotel** 27. Izgalmas kalandfilm. Főszerepben: Hans Albers.

Nem akadát vállalkozó a 28 millió uccajavítási munkálatokra

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Közöltük, hogy a város mérnöki hivatala nemrégiben nagyszabású uccarendezési tervet készített, amelynek kivételére sikerült megnyernie úgy az időközi tanács mint a belügyminisztérium hozzájárulását. Az uccarendezési munkálatok kerekén 28 millió lej igényelnek, amelyet a város vezetősége a postatakarékpénztárból közelebből felveendő 40 millió kölcsönből kívánt fedezni.

A nagyszabású munkálatokra a napokban megtartották a versenytárgyalást is, amely azonban eredménytelen volt.

Mindössze két ajánlat futott be. Ugy látszik, hogy a vállalkozók bizalma a várossal szemben még nem állott teljesen helyre. Ez érthető is, mert a múltban a város sokszor csak rendelt, de nem sietett fizetni. Ez a politika most bosszulja meg magát.

A versenytárgyalás íránt mutatkozó gyér érdeklődés miatt az árlejtési bizottság nem adta ki a munkálatokat, hanem új versenytárgyalást tűzött ki. Hogy ennek kellő sikere legyen a munkálatokat a műszaki osztály több részletre felosztotta. Remélik, hogy a másodizben kiírt versenytárgyalásnak így meg lesz a kívánt eredménye és még a nyár folyamán megtörténhetik a kijelölt uccák rendbehozatala.

— **Megkezdtek a külügyminisztérium palotájának lebontását.** Bukarestből jelentik: A külügyminisztérium palotája oldalrészeinek lebontását megkezdtek. A ház lebontását az tette szükségessé, hogy a Victoria-teret megnyagobbitják és a lebontási hely egyrészen építik fel az új palotát.

— **Kedvezően alakul a terméshelyzet.** A legutóbbi napok esőzései a terméshelyzetet, különösen Dél-Moldovában, Bessarabiában és Munteniában, ahol a tengeri a szárazság miatt nagyon gyengén fejlődött, sokat segítettek. Az ország többi részeiben a tengeri és a többi termények jól fejlődnek, de még mindig esőre van szükség. A szőlőtermés általában kedvezőnek ígérkezik.

— **Megérdemelt előléptetés.** A gyulafehérvári róm. kat. püspökség Sinfalvára új lelkészét nevezett ki Kiss József volt jezsuita páter személyében, Balázs Pál elhelyezett volt lelkész helyére. — Ugyancsak Tordáról Nagyágra helyezték át Bors Balázs közkedvelt segédlelkészt, aki az ifjuságnak igazi barátja és valódi nevelőpásztora volt. Mély sajnálattal is vették tudomásul áthelyezését tordai hivei.

— **A román hadiiskola növendékei Jugoszláviában.** Belgrádból jelentik: Rettek határállomáson átléptek jugoszláv területre Velencéből jövet a bukarésti legfőbb hadiiskola tanárai és növendékei Stoenescu ezredes vezetésével. Zág-rában Cadere belgrádi meghalmozott miniszter, Milic zág-rábi román főkon-zul, továbbá az ottani divízió vezérkari főnöke fogadták őket. Belgrádban pedig Predics tábornok, a legfőbb jugoszláv hadiiskola parancsnoka és a tisztok nagyobb csoportja fogadta a vendégeket.

— **Összeomlott egy régi ház: 2 áldozat.** Rómából jelentik: Tegnap délután egy régi ház összedőlt. A szerencsétlenség folytán két személy életét veszítette.

— **Olaszország új csapatokat küld Libiába.** Politikai körökben nagy elégtelenséget keltett, hogy hadgyakorlatok ürügyével Olaszország két újabb hadosztályt küldött Libiába. Ezzel ugyanis az amugy is feszültté váló Földközi tengeri helyzetet csak még jobban kielezi.

— **Hodzsza megalakította új kormányát.** Prágából jelentik: Hodzsának sikerült új kormányát megalakítania, amelyben csupán annyi változás történt, hogy Frankemin közoktatásügyi minisztert ideiglenes jelleggel kinevezték a pénzügyi tárca élére is.

— **Ünnepélyesen beiktatták a CFR új igazgatósági elnökét.** Franasovici közlekedésügyi miniszter és más előkelőségek jelenlétében most ünnepélyesen iktatták be hivatalába Jonescu tábornokot, a CFR igazgatóságának új elnökét.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAYER ANTAL

Nyomatott a **MAYER NYOMDA**
kőforgó-gépén, Kolozsvár—Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cal.
Regele Ferdinand 66., balra.

Ünnepnapok távbeszélő száma: 20—61.

NAPTÁR: 1937. Julius 24. Szombat.
Kat.: Krisztina. Prot.: Krisztina. Ort.:
Sf. Mart. Cristina. Izr.: 16 Av. 5697
Sabath. És: — Ujságírók nyári mu-
latsága.

Jóestét!

LEÁNYKÉRÉS AZ „ALVILÁGBAN”

— Szóval a hozományban megegyez-
tünk. Most még csak egy dolgot kell
tisztázni: Ki fogja ellopni a menyasz-
zony kelengyét?...

CSAK FINOMAN

Háziur: Lenne szíves valamit énekelni
a vendégeim szórakoztatására, kedves
Medy kisasszony?

— Nagyon szívesen, csak kérem meg-
mondani a vendégeknek, hogy én még
csak kezdő vagyok.

— Ó, az egészen felesleges, mert mind
zeneértők...

A CSIMPÁNZ BÁNKÓDIK

Egyik amerikai állatkert igazgatója
Newyorkba utazott, hogy felfrissítse az
állatállományt. Miután állatainak sor-
sát nagyon szívén viselte, szigorúan
meghagyta a fő-állatfelügyelőnek, hogy
távolról alatt minden fontosabb ese-
ménnyel értesítse őt. Sőt, ha nagyon
sürgős a dolog, táviratot is küldhet.
Alig érkezett meg az igazgató New-
yorkba, máris táviratot kapott. Ez állt
benn:

„Az összes állatok egészségesek, jó-
kedvűek. Csak a csimpánz nem eszik.
Ugy látszik, bankódi kollégája után.
Mit csináljak, amíg az igazgató ur visz-
szajön?”

— Ügyeletes gyógyszerárak. Julius
17-én, szombaton estétől július 23-áig
a következő gyógyszerárak teljesítenek
éjjeli szolgálatot: Fortuna. P. Unirii.
Hygea. P. Mihai Viteazul; Victoria utó-
da, C. Regele Ferdinand és Sotropa
Emil gyógyszerárak, P. Stefan cel Mare.

— Időjárás: A bukaresti időjárás-
kutató-intézet jelentése: kissé derülő ég
emelkedő hőmérséklet, sok helyen zá-
porok és villámlások.

— Kiutalták a júliusi fizetéseket és
nyugdíjakat. A pénzügyminiszter teg-
nap aláírta az 1161 millió lejes kiuta-
lást a július havi fizetések és nyugdí-
jak folyósítására. A kifizetések július
21-ike és augusztus 10-ike között kö-
zött fognak megtörténni.

— 118 vállalatot büntettek meg a nem-
zeti munkavédelmi törvény áthágása
miatt. Pop Valer miniszter határozatot
írt alá, amely szerint 118 vállalatot 500-
tól 180 ezer lejig terjedő pénzbírság-
gal sújtottak a nemzeti munkavédelmi
törvény áthágása miatt.

— Franciaországban lett öngyilkos
a CAM személyzeti igazgatója. Paul Ro-
manitzeanu, a CAM személyzeti igazga-
tója Páris mellett egy gyorsvonat elé
vetette magát. Haldokolva vitték egy
párisi kórházba, ahol félóra múlva ki-
száradt. Tettének oka családi viszály
kodás. Romanitzeanu az FRFA nemzeti
bajnokság titkára és az ASCAM sport-
egylet elnöke volt. Halála a román fő-
városba megdöbbenést és őszinte rész-
vétet keltett.

„Kölcsönkenyér” -- visszajár --

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Már tul a tiz
poháron találkozott össze bagye Juon
és tőzsomszédja: Alexandru. Beszédük-
ből kitűnik, hogy a barmvásár-téren is
tőzsomszédok lehetnek.

— A legszebbet lopta el — kezdi a
szót menétközben Juon.

— Azt.

— De mért kacagott vissza, amikor
utána szaladtunk?

— Mert nem értük el. Igaza volt.

— Hm, pedig neked gyors a lábad.

Ugy... Igen-igen... most már érte-
lek. Így gondoltam én is. — És Juon
felre fordítja fejét. Nem is néz többé a
szomszédra.

— Nahát! — horkan fel Alexandru.

— Ha mondom, összejártszottál a to-
vaj cigánnyal. Nem hittem volna.

— Hallo! Vond vissza, mert baj
lesz! Tagadom. Ez a legnagyobb sértés,
megértetted?

A sértő pillanatig farkasszemet néz
vele ballagó barátjára, aztán így foly-
tatja:

— Akkor jó. Nincs semmi baj. Gyere
pajtás, kocogtassuk össze a béke-
poharat.

Ott bent a korcsmában megbékélek
az atyafiak és le is isszák magukat,
még pedig amugy paraszti becsülettel.
De végül mégis csak felsír a juh emlé-
ke a károsult belsejében.

— Miért nevetett hát? Hm... mé-

— Meghalt Caruso egykori vetélytár-
sa. Newyorkból jelentik: Nicola Zerola
a ihres tenorista, a Metropolitan tagja
aki Caruso egykori vetélytársa volt,
meghalt.

— Az elefántpiacon nagyon csekély
a kereslet. Londonból jelentik: A leg-
újabb hivatalos számlálás Burmában
8500 vadelefántot állapított meg. Gyors
szaporodásukat annak tulajdonítják,
hogy a nemzetközi elefántpiacon na-
gyon csekély a kereslet. Miután a vad-
elefántok sok kárt okoznak a vetések-
ben, a kormány négyezerre akarja szá-
mukat csökkenteni.

— A börtön kapuja előtt „kintülő
sztrájkot” kezdett tizenhárom előkelő
kínai hölgy. Sun-Jat-Sennek, a kínai
köztársaság elnökének özvegye 12 is-
mert kínai hölgy társaságában a szu-
csani állami börtön kapuja előtt leült
azzal a kijelentéssel, hogy addig nem
mozdulnak el, amíg le nem tartóztatják
őket. A szokatlan „kintülő sztrájkot” a
„Nemzetmentő Szövetség” nevű japán-
ellenes alakulat tíz tagjának letartóz-
tatása miatt rendezték. Sun-Jat-Sen öz-
vegye kijelentette, hogy ha a hazafias-
ság bűn, akkor neki is a börtönben van
helye és a külföldi lapokban közölt hir-
detésekben unszolta a nankingi kor-
mányt, hogy tartóztassák őt le. Néhány
óra, „sztrájk” után a börtönigazgató kö-
zölte a hölgyekkel, hogy kérésüknek
nem tehet eleget, mire Sun-Jat-Senne
és 12 társnője felkeredett és a legköze-
lebbi vonattal visszautazott Sanghaiba.

— A SINGER BOURNE ET CO. him-
zőtanfolyamon kiállított legújabb gép-
hímzéseket okvetlen nézze meg. Strada
Marechal Foch 12. Unitárius kollégium
I. emelet.

— Előjegyzések a rom. kat. főgimná-
zium melletti lyceumi elemi fiúiskolába.
Az 1937—38. tanévre megkezdődtek az
előjegyzések. Előjegyzések eszközölhe-
tők naponta 8—9 között az iskolában,
vagy a későbbi órákban a plebánián
(Unirii-tér 14.) Kérjük azon szülőket,
akiknek fiai szeptember 1. és december
31. között töltik be a 7. évet, mielőbb je-
lentkezzenek, hogy az engedély iránti
kéresek a kellő időben elintéztet nyer-
jenek. Az igazgatóság.

— 50 százalékos vasúti kedvezmény a
szatmári kiállításra. A CFR vezérigaz-
gatósága 50 százalékos kedvezményt
adott a Szatmáron augusztus 15-től
szeptember 15-ig megrendezendő észak-
romániai vásárra, illetve a szatmári
hónapra. Az utas egész jegyet váltva
utazhatik Szatmárra, ahonnan 5 napi
tartózkodás után köteles visszatérni, ha
az utat visszafelé a megváltott egész-
jeggyel, annak lebélyegzése után, díj-
mentesen akarja megtenni.

gis nekem volt igazam...

— Buta paraszt.

— Nem úgy van, koma, csak tovább
látok az orromnál. Tolvaj!

— En? — A megváltott szeme kigyul
és megsejtett haraggal dönti fel az asz-
talt, a kárt megfizeti és otthagyja a
söntés környékét. Bosszút forral bagye
Juon ellen, akit hazafelé az országuton
ér utol a végzte. Alexandru megvárta
az ellenfelet, akit a gyanúsításért Gyalu
határában véresre püfölt.

Tegnap a sebészeti klinikán az alapo-
san elpüfölt Dan Joan 54 éves gazdát
orvosi segélyben részesítették. Ott me-
sélte el az öreg a történeteket, amihez
végül is ezt a rövid megjegyzést fűzte
hozzá:

— Megkaptam a magamét. Ugy kell
nekem. Meg is irhatják az urak, de azt
a cigányt beperelem.

— Hiszen nem is ismeri...

— Nem is ismerem — mormogja
maga elé. — Nem ismerem, meglopott
és nekem törték be a fejem. Még sincs
ez jól, tekintetes ur. Ha igazság van,
akkor... Igen — ujjong fel — akkor
megfogom én őt, oszt visszaadom, amit
nekem adtak érte...

— Visszaadom! — nyugtatja meg
önmagát, aztán kalapot emel és nagy
busan megindul hazafelé. Talán bocsá-
natot kérni a szomszédtól. Vagy talán
tanácsot kérni, hogy is fizesse vissza a
„kölcsönt...”

— Teherszállító vonatok összeköze-

se. Fetesti és Ovidiu állomások között
tegnap délből a 9920 és 9613 teher, il-
letve petróleumszállító vonatok össze-
űtköztek egymással. A mozdonyok ki-
siklottak és kilenc kocsi a sínek közül
kifordulva felborult. A petróleum-
szállítmány tüzet fogott. Több, mint fél
kilométernyi hosszúságban a vasutvonal
súlyosan megrongálódott. Az anyagi kár
igen nagy. Emberáldozatok nincsenek.
A vizsgálat megállapításai szerint a fe-
lelősség Fetesti állomás egy vasúti tiszt
viselőjét terheli, aki elengedte a vona-
tot anélkül, hogy meggyőződött volna,
miszerint a vonal szabad.

— Sorozatos visszaélések ügyében fo-
lyik a vizsgálat. A Lupta szerint Erdély
néhány helyiségében rendkívül nagy-
arányú pénzügyi csalásokat fedeztek fel.
A pénzügyminisztérium közgei szigorú
vizsgálatot folytatnak. Ugyancsak fo-
lyik a vizsgálat Bukarestben az ilfovi
ügyészségi közgeek és a Jegybank kép-
viselőinek közbenjöttével. Itt számos
kereskedő házában tartották házkutatá-
sokat és lefoglalták az irattárakat. Az
a gyanu, hogy a kincstár és a Jegyban-
kot a devizatorvénnyel kapcsolatban
igen érzékenyen megkárosították. Szen-
zációs letartóztatások várhatók. Végül
Temes-Torontal-megyében a központi
szövetkezeteknél fedeztek fel sokkas-
zásokat. Negura szövetkezeti miniszter
több, ide beosztott ellenőrző felügyelőt
fel is függesztett állásától. A vád sik-
kasztás, megvesztegetés és egyéb visz-
szalélések. A vizsgálatot miniszteri ki-
küldött folytatja.

Szerk. üzenetek. P. I. Mit ér, Téli es-
tén című versei közölhetetlenek.

— Magyar- és németnyelvű felirato-
kat sürgetnek a pozsonyi pályaudvar
cseh feliratai mellé. Prágából jelentik:
A pozsonyi egyesült magyar ellenzéki
pártok nevében Neumann Tibor, városi
képviselő interpellációt intézett a pol-
gármesterhez. Ebben megállapítja, hogy
a Pozosy város ujonnan átépített főpá-
lyaudvarán, a feliratok csak csehnyel-
vűek. Ez pedig — mint Neumann mon-
dotta — sem az idegenforgalmat, sem
pedig egyéb célszerűségi szempontokat
nem szolgálhat, de nincs figyelemmel
a nyelvtörvény végrehajtási utasítására
sem. Kérdezte tehát a polgármestertől,
akinek Pozosny idegenforgalma, vala-
mint a német és magyar utazóközönség
érdekei szintén a szíven kell, hogy fe-
küdjenek, hajlandó-e az illetékes helyen
közbenjárni, hogy a főpályaudvar jel-
zőtábláit magyar és német feliratokkal
is kiegészítsék? A polgármester választ
most nagy érdeklődéssel várják a hoz-
zántéztett interpelláció ügyében.

— A cluji Kereskedelmi és Iparka-
mara az érdekeltek tudomására hozza,
hogy Egyiptomban 2 árlejtést tartanak
és pedig: 1. Egy árlejtést a közegészség-
ügyi minisztérium részére 1937—1938.
évekre szükséges ruházatok szállításá-
ra, utolsó határidő 1937. augusztus 4. —
2. Ugyanezt ugyanennek a minisztérium
nak ugyanezen évekre szükséges eszkö-
zök és más cikkek szállítására, utolsó
határidő 1937. augusztus 11.

— Gázvédelmet kell tanulniok az an-
gol közhivatalnokoknak. A „Daily He-
rald” jelenti: Az összes közhivatalno-
kok hivatalos gázvédelmi kézikönyve-
ket kaptak, amelyeket tanulmányozniok
kell. A könyvek részletesen ismertetik
a háborúban használható gázokat és fel-
ismerésük módjait. Így például a
foszgén a könyv szerint halálos hatást
gyakorol a tüdőre, szaga a rothadó szé-
nára emlékeztet. Főtünetek: köhögés,
könnyezés, azonnal, vagy legfeljebb hu-
szonnégy órában belül hat, a hivatalos
gázálarok teljes védelmet nyújtanak
ellenére. A klór a fehéritőpor szagára em-
lékeztet. A mustárgázzal és a lewisittel
szemben a gázálarok nem nyújtanak
teljes védelmet, csak a szemet és a tü-
dőt védik. A mustárgázzal fertőzött
étel fogyasztása súlyos gyomor- és bél-
sérüléseket okoz.

— Hatalmas tűz pusztított Alexandriá-
ban. Tegnap este 10 órakor a Vladimi-
rescu utcában Noica alexandriai ter-
ménykereskedő raktárában tűz ütött ki.
A tűz két nagy raktárt elpusztított és
Constantinescu községi tanácsos háza
is leégett. A kár két és félmillió.

Reuter Jelenti:

(BERLIN.) A felsősziléziai vegyes bi-
zottság tagjai részére a külügyi hivatal
villásreggelit adott.

(BERLIN.) 450 olasz avatgárdista ér-
kezett Frankfurt am Mainba.

(BERLIN.) Tegnap mutatták be a
szakértőknek az első szénpórral fűt-
hető áramvonalas mozdonyt, mely 140
kilométeres sebességet ér el óránként.

(BUDAPEST.) A magyar rádió igaz-
gatósága azzal a kéréssel fordult a gen-
fi rádió-unióhoz, hogy Marconi emléké-
re határozzon meg egy időpontot, mely
ben az összes leadók ismertessék a nagy
feltaláló érdemeit. Az Unió helyt adva
a kérésnek, e hó 25-ét jelölte meg.

(BUDAPEST.) Október elején nem-
zetközi fürdőügyi kongresszus lesz a
magyar fővárosban, melyre eddig 300
jelentkező jelentette be részvételét.

(LONDON.) Megnyílt a nemzetközi
gyorsíróértekezlet, melyre 26 nemzet
küldötte el delegátusait.

(QUEBECK.) A kanadai aszály egy-
re nagyobb méreteket ölt. Különösen
Saskatchewan és Mantioba tartomá-
nyokban nagy a kár, mert itt az aszály
mellett sáska-vész is pusztít.

(WASHINGTON.) Roosevelt elnök 5
kötetes munkát írt, melyben gazdasági
reformtervezetét ismerteti.

Rádió

SZOMBAT, július 24.

Bucuresti. 6.30: Torna, vidám zene, le-
mezek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hi-
rek. 13: Hírek, déli zene. 15: Hírek 18: Ka-
tonazene. 20.45: Lucian Juon román dala-
kat énekel. 21.15: Rádiózenekar. 22.45: Ven-
déglozi zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek
étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. —
13.05: Férfi énektös. 13.45: Hírek. 14: Sza-
lonzene. 15.40: Híre k.16.40: A bayreuthi
ünnepi játékok alkalmából „Lohengrin”
zenedráma közvetítése I. felv. 18.10: Hi-
rek, cigányzene. 19: Előadás. Rádióüzene-
tek. 20.15: Lemezek. 21.20: Hírek. Lohen-
grin III. felv. 23.05: Jazz zene. 24: Ci-
gányzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.15: Lohengrin II. felv.
közvetítése. 20.15: Mezőgazdasági félóra. —
21.20: Szalonzene. 22.25: Hírek.

Bécs. 13: Szimfonikus hangverseny. —
14.10: Szimfonikus lemezek. 15: Szoprán-
lemezek. 16.15: Zongoránégyes. 17.10: Le-
mezek. 19: Rádiózenekar. 21: Harangszó.
21.30: Zenekar.

Berlin. 23.30: Táncczene.

Varsó. 19: Operettlemezek. 20: Zenekar.
22.05: Könnyű zene. 23.05: Könnyű zene. —
24.10: Táncczene

Bologna készül Marconi eltemetésére

(BOLOGNA.) A város lázasan készül Marconi mai temetésére, akinek koporsója előtt 40 ezer fasiszta fog elvonulni. Marconi koporsóját ideiglenesen a családi sírboltba helyezik el, majd végleg a városi temetőbe helyezik örök nyugalomra a város két nagy halottjának, Carducci költőnek és Respighi zeneszerzőnek sírjai között. Ma délután a bolognai rádió Marconi rádióüzenetét közvetítette, amelyet halála előtt még megírt, de nem tudott felolvasni.

Vaklárma volt a Fertő-tó feletti „szovjet”-repülőgép füstjelzése

(SOPRON.) A Fertő-tó magyar része felett megjelent és füstjelzéssel szovjet jeleket leadó állítólagos szovjet-repülőgép ügyében a hatóságoknak az a feltevése, hogy valószínűleg félreértésről van szó. Nemrégiben Pécs felett jelent meg egy hasonló repülőgép, amelyet orosz gépnek gondoltak, de később kiderült, hogy egy kereskedelmi repülőgép adott le rosszul sikerült üzleti reklámjeleket. Valószínűleg most is hasonló esetről lehet szó és csak a képződő nézők fantáziája látta a reklám füstjeleket szovjet-jelvényeknek.

Legújabb sport hírek

Marzi győzött a férfi törvívó világbajnokságban

(PÁRIS.) A férfi törvívó-világbajnokság küzdelmei késő éjszakáig tartottak. A nyolc versenyző közül, akik között egy magyar is szerepelt, világbajnok lett az olasz Marzi 7 győzelemmel, 2. a francia Garderie 6, 3. a francia Lemoine 5 győzelemmel.

A női törvívó-világbajnokság döntőjébe Elek Ilona megfeszített küzdelem után bejutott, de a végleges küzdelmek még nem zajlottak le.

A Franciaország körverseny ügyében Belgium visszavonult a további küzdelemtől, mert Sylver Maes versenyző szabálytalanságait nem torolták meg. Az általános versenyben Belgium visszavonulása után a francia Lapebie vezetett 118 óra 22 perc 59 másodperc teljesítménnyel Viccini olasz és Amberg svájci versenyzők előtt.

— **Tengerbe zuhant két repülő.** Sidneyből jelentik: Az ausztráliai repülőraj egy gépe Melbourne közeli tengerbe zuhant. Két pilótát a hullámok között lelte halálát.

— **170 kilométeres óránkénti sebesség.** Milánói híradás szerint a torinói utvonalon egy újfajta motoros-vonattal kísérleteztek, amely 170 kilométeres óránkénti sebességet ért el.

— **Szénné égtek a lezuhant repülőgép utasai.** Londonból jelentik: Egy 3 motoros katonai repülőgép az éjszaka Sheffield közelében lezuhant. A gép zuhanás közben kigyulladt és a benneülő 5 repülőtest a lángok között lelve halálát, szénné égett.

— **Földrengést észleltek Alaszkában.** Newyorkból jelentik: Alaszkában és Fairbanksban tegnap erős földrengést észleltek. A kár igen nagy. A táviró és tábeszélő összeköttetés megszakadt és így közelebbi részletek még hiányoznak.

— **Megbukottnak tekintik Roosevelttel igazságügyi reformját.** Washingtonból jelentik: A szenátus tegnap délután ülésén 70 szavazattal 20 szavazat ellenében visszaküldötte azt a tervezetet, amely Roosevelt államfő készítette a legfőbb bíróság átszervezése ügyében. Politikai körökben azt hiszik, hogy a terv ezzel véglegesen megbukottnak tekinthető. Roosevelttel tervezete ellen szavazott 53 demokrata, 16 köztársasági és egy munkáspárti.

— **Vasárnap délelőtt 10 órakor kerül eldöntésre a Haggibbor-pályán a Kárpitosok-Szabók mérkőzése az Ékszerész-kupaért.**

Páris erőlyesen tiltakozik Berlin francia légionistákra vonatkozó célzatos híresztelése miatt

Nagyarányu bombázásokat hajtottak tegnap végre a spanyol hadviselőtelek repülői

(MADRID.) A nemzetiek repülői tegnap nagy károkat okozva Madridot és Barcelont bombázták. Madridi kormányjelentések viszont Montreal, Toral és Ilereana bombázásáról adnak hírt. Az utóbbi helyen a bombázások súlyos károkat okoztak az állomási épületekben. A Canarias nemzeti cirkáló a Bagour-fok közelében elsüllyesztett egy ismeretlen nemzetiségű kereskedelmi gőzöst és egy másikat pedig ágyulóessel megadásra kényszerített és Mayorca szigetére vitt.

Német lapok szerint a köztársaságiak oldalán legalább 150 repülőgép tevékedhetik orosz pilótákkal. Az olasz sajtó pedig olyan híreket közölt, hogy a francia idegen légionistákat Spanyolországba küldik a köztársaságiak melletti harcok céljából. Rochat francia külügyi sajtófőnök ezeket a híradásokat minden alapelvűeknek minősítette és kijelentette a sajtónak, hogy a berlini és olasz nagykövetelek utasítást kaptak, hogy Berlinben a külügyminisztériumnál tiltakozzék a sajtó-közlemények megjelenése miatt.

Virginio Gajda, a Giornale d'Italia hasábjain azt írja, hogy Franciaországból

újra önkénteseket küldenek Valenciába sok hadianyaggal. Ezért élesen támadja is Páris.

Franco tábornok Salamancában nyilatkozott az újságíróknak s kijelentette, hogy meggyőződéses királypárti, de a monarchia kérdésének megoldásáról csak a háború végleges eldöntése után lehet szó. Olyan uralkodónak kell a spanyol trónra kerülnie, aki a mult hagyományait össze tudja egyeztetni a spanyol ifjúság törekvéseivel. Az önkéntesek kérdésében az az álláspontja, hogy az idegen önkénteseket haza lehetne szállítani, bár azok önként vállalták sorsukat, de a valenciai kormány aligha oldaná meg ezt a kérdést igazságosan, miután sok önkéntest spanyol utlevéllel látott el. Így viszont nem lehet szó az önkéntesek „erőszakos” hazaküldéséről az ő táborából sem.

Pekingben rend van

(TIENCSIN.) Jól tájékozott körök határozottan megcáfolják azokat a híreket mintha Pekingben kínai vagy japán előkelőségeket öltek volna meg. Ezek a híradások minden alapot nélkülöznek.

A Royal slágermozgóban pénteken kiemelkedő filmesemény: Ben Hur. Hangos filmváltozatban. A filmgyártás klasszikus remekműve. Minden idők legnagyobb filmje, a Metro Goldwyn Filmgyár briliáns produkciója Ramon Novarroval. Nyári helyárak: 15 és 19 plus 5. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9. Legújabb Fox híradó.

Sorozatos sikeres tolvaj-fogásokat eszközölt a rendőrség bünyügyi osztálya

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Rendőrség bünyügyi osztálya tegnap

letartóztatta Sándor Ferenc és Csúji József kolozsvári származású egyéneket, akik számos lopást követtek el.

Sándor és Csúji nemcsak városunkban, hanem Szamosfalván és Kolozson is több lopásban „tevékenykedtek”. Bűnlajtsromuk összeállítása most folyik. Ki hallgatásuk után átadják őket az ügyészségnek.

A bünyügyi osztály emberei az éjszaka szintén jó fogást ejtettek.

Letartóztattak több kóbor cigányasszonyt, akik gyanúsán viselkedtek. A cigányasszonyoknál több, valószínűleg lopásból származó értéktárgyat találtak.

Többek között egy ezüst Doxa-órát, egy értékes láncot, számos csecsebecsével, egy vastag aranykarkötőt, egy szabálytalan szemcsékből álló és valószínűleg látszó gyöngysort és más egyéb tárgyakat. A lopott holmikat igazolt tulajdonosai a bűnlejek felismerése céljából jeleltkezzenek a bünyügyi osztályon, ahol a kihallgatásokat Marpozan bünyügyi kapitány vezeti.

K ülföldről Romániába visszakerülő 100 lejes papirbankjegyeket ércpénzre cseréli át a Nemzeti Bank

(BUCURESTI.) A régi kibocsátású 100 lejes ércpénznek a forgalomból való kivonásával kapcsolatosan felmerült az a kérdés: mi történjék azokkal a külföldről maradt régi és többször átcsereelt 100 lejes papirbankjegyekkel, melyek már évek óta nincsenek belföldön forgalomban? A Nemzeti Bank igazgató-

ságával közös egyetértésben a kormány most úgy határozott, hogy a külföldről Romániába visszakerülő 100 lejes papirbankjegyeket — függetlenül azok kibocsátási időpontjától, — a Nemzeti Bank központja, fiókhelyeinek és ügynökségei az új kibocsátású 100 lejes ércpénzre cserélik át.

Halállal fenyegette meg ideáljának szüleit és szerelmeseit a kikoszorózott kérő

(BUDAPEST.) Különös feljelentés foglalkoztatja most a rendőrséget. Kürti Erzsébet Lőportár ucca 5. szám alatt lakó szülész az azt az elképzeléstől ható feljelentést, melyben elmondja, hogy már régebbi idő óta ismeretségben van egy Szabó József nevű gazdálkodóval, aki feleségül kérte, de ő kikoszorázta. Szabó azután nyomtalanul eltűnt. Néhány nappal ezelőtt Csehszlovákiából a Pozsony melletti Nádszeg községből levelet kapott Szabótól, amelyben ezeket írja:

Előbb a tieiddel végzek, azután te sem menekülsz meg a bosszútól. Először csak tréfának, vagy alapel-

küli fenyegetésnek vette a dolgot, de másnap

távirat érkezett Nádszeg községből, ahol szülei és testvérei élnek és a távirat ezeket mondotta: Édesanyád hirtelen meghalt, jöjj azonnal, Józsi.

Testvérét pedig Józsinak hívják. Mint-hogy attól tart, hogy valami összefüggés lehet a dolgok között, kérte a rendőrség támogatását.

A budapesti főkapitányság azonnal érintkezésbe lépett a csehszlovák rendőrhatalmakkal

a bonyodalmak ügy részleteinek és az igazságnak tisztázása céljából.

— **6 milliárd megtakarítást akar elérni a francia pénzügyminiszter.** Párisból jelentik: Bonnet pénzügyminiszter a saját képviselőinek kijelentette, hogy a költségvetési év végéig 6 milliárd franknyi megtakarítást remél elérni. 3 és fél milliárdot a pénzügyi jellegű rendelkezések eredményeképpen vél megtakaríthatónak, 2 és fél milliárdot pedig a költségvetési előirányzat csökkentése révén.

— **Megtalálták Stravolca újabb végrendeletét.** A Toneru ügyvéd által agyonlőtt Stravolca ügyvéd iratai közül előkerült az áldozatnak egy újabb végrendelete. A végrendeletet a Stirbey Voda 23. szám alatti lakáson találták meg, amely 1934 decemberében kelt és most már ez a harmadik végrendelet, amelyik előkerült. Ebben Stravolca Arabela Armasescu asszonyt teljesen kizárja a hagyatékából, csupán néhány kisebb tárgyat hagy neki emlékére. A megtalált végrendeletet átadták a bíróságnak.

— **Franciaországba látogat el a CFR munkások egy küldöttsége.** Bukarestből jelentik: A grivita vasuti műhelyek egy csoportja, valamint a CFR-munkások országos szervezeti szövetségének kiküldöttjei augusztus elsején Párisba mennek, hogy meglátogassák a párisi nemzetközi kiállítást. A látogatás a francia munkásság meghívására történik.

— **Kibővítik a Szulina-csatornát.** Az uerőpai Duna-bizottság tervbe vette a Szulina-csatorna kibővítését. A terv öt éven belül megvalósulásra kerülne. Egy német tőkecsoport már is ajánlatot tett annak megvalósítására.

— **Sziria tiltakozik Palesztina felosztása ellen.** Damaszkuszban jelentik: A szír kormány a politikai pártok vezetőivel történt tanácskozások után az angol királyi vizsgálóbizottság kijelentéseivel kapcsolatosan jegyzéket intézett az angol főkörmányzóhoz, amelyben tiltakozik Palesztina felosztásának terve ellen. A jegyzék leszögezi, hogy Sziria népe ebben a kérdésben a palesztinai arabokkal egységes. Kéri egyben, hogy jegyzékének szövegét közöljék a Népszövetséggel. A szír kormány tiltakozik az ellen, hogy Palesztinában kizárólag a zsidó lakosság számára teremtsenek nemzeti otthonot, egy olyan területen, amelyet évszázadokon át az arabok birtokoltak.

— **A windsori hercegné volt első férje ismét megnősült.** Newyorkból jelentik: Winifred Spencer kapitány, az Egyesült Államok tengeri haderejének tisztje, Los Angelesben házasságot kötött Norma Reese Johnsonnal, egy gazdag detroit gyáros negyvenháromeves özvegyével, Spencer kapitány volt az első férje a windsori hercegnének, akit 1916-ban vett nőül. Tizenegy év múlva a házasságot a felesége kérelmére hűtlen elhagyás címén felbontották.

— **A román hadiiskola növendékei és tanárai Belgrádban.** Belgrádból jelentik: A legfőbb román hadiiskola növendékei és tanárai, Stoenescu ezredes vezetésével tegnap a jugoszláviai hadiiskolát látogatták meg, ahol Petrovics tábornok, a hadügyminiszter helyettese fogadta őket. Stoenescu ezredes ez alkalommal a jugoszláv koronarend kitüntetését kapta. A román tisztek ezután beírták nevüket a királyi udvar látogató-könyvbe. Majd meglátogatták és megtekintették a zimonyi (Zemun) repülőteret. Este tiszteletükre vacsora volt.

— **Ötvenlejesek kerülnek forgalomba.** A Patria jelentése szerint az országos pénzverde 50 lejes nikkelpénzeket fog rövidesen forgalomba hozni.

— **MERÉNYLET A PÁLYAŐR ELLEN.** A Kisenév-Basarabeasca vonalon Căinari állomáson, amint a CFR vezérigazgatóságának jelentették, az éjszaka vakmerő merénylet történt. Azután, hogy a 702-es személyvonat elhaladt, a 380-as számú pályáért több bandita támadta meg. A pályáért, feleségét és gyermekét a banditák összeszurkálták, kirabolták, majd nyomtalanul eltűntek. A vizsgálat teljes erővel folyik.

ÖNZUBAT